

TOMPA ANDREA

Édes mostoha

■ A KOLOZSVÁRI SZÍNHÁZ 2003–2004-ES ÉVADA ■

A kétszázötvenedik évadát zárta a Kolozsvári Állami Magyar Színház. Tudjuk jól: ezt a számot a magyar színháztörténetben egyetlen más színház sem tudja felmutatni. Színház ennél nagyobb kincset és terhet aligha vihet magával. Mert ez az évad úgy tükrözi az EGÉSZET, mint minden színház minden évada: benne van a múlt és némiképp a jövő is. A cseppben a tenger. (Igaz, a cápák és az ellenséges tengeralattjárók a cseppben kevéssé látszanak.) Kolozsvár egyedisége azonban nemcsak múltjában, de jelenében is rejlik. A két legértékesebb erdélyi magyar színház egyike ez (a sepsiszentgyörgyi a másik), erős és ismét ereje teljében lévő társulattal, műsorán több kiemelkedő előadással. Szakmai sikerek, sok-sok vita és lángoló-fröcsögő indulatok egyaránt kísérik működését.

A színházat a román művelődésügyi minisztérium tartja fenn (tehát nem az önkormányzat, ahogy a többi erdélyi színházat; az ország összesen tizenegy hasonló, központi fenntartású színháza között a kolozsvári az egyetlen magyar nyelvű). Ez a státus segített túlélni a kolozsvári vészorszakot, a hírhedt polgármester nemrég lezárult uralmát (amely személyét illetően tényleg lezárult, politikailag majd meglátjuk). Ha a kolozsvári színház ugyanúgy átkerült volna a központi finanszírozásból az önkormányzatiba, mint a vásárhelyi vagy a temesvári, akkor ebben a városban ez alighanem elbizonytalanítja a létét. De a jelenlegi – számszerűségében is kiemelt – finanszírozási forma és státus nemzeti színházi jelleget biztosít a kolozsvári teátrumnak, amelyet ugyan nevében már nem visel, de múltja és a hozzá tartozó muzeális értékű gyűjtemény őrzi a „nemzeti” jelleget. Műsorpolitikája viszont ma már kevéssé. Napjainkban művészsínházi műsorrendet, -politikát és nem utolsósorban esztétikát követ; az elmúlt évadban összesen öt bemutatót tartott.

Kolozsvár intézményi, esztétikai, nézői és természetesen társadalmi beágyazottsági szempontból egyetlen magyar nyelvű színházhoz sem hasonlítható. Műsorpolitikája legfeljebb a budapesti művészsínházakéval vehető össze, amelyekhez hasonlítani azért életveszélyes, mert Budapest kétmillió nagyváros számtalan színházzal, Kolozsvár pedig 318 ezres kisváros, legfeljebb hatvanezer magyar lakossal (ez a város lakosságának 18,8 százaléka) és két önálló állami színházzal, bennük prózai és zenés tagozatokkal. Nem hasonlítható az önkormányzati fenntartású magyarországi vidéki színházakhoz sem, amelyekben egy évad során üzemszerűen megtartják a különböző műfajú bemutatókat, és bérletben addig játszásként az előadásokat, amíg el nem fogy a nézőjük (összehasonlításképp: a 2002–2003-as évadban Egerben hét nagyszínpadi bemutató volt, Zalaegerszegen szintén hét, Kaposváron hat, ugyanezekben a színházakban négy, két, illetve négy stúdióbemutató). De Kolozsvár nem hasonlítható Erdély más színházaihoz sem, amelyekben részint a magyarországihoz hasonló bérletcentrikus műsorrend működik (például Szatmáron, Marosvásárhelyen vagy Váradon), és néhol ez a forma művészsínházi törekvéssel egészül ki (némiképp ilyenek a fiatal székelyföldi színházak). Jelleget, művészi credóját tekintve a kolozsvári színházat legfeljebb a sepsiszentgyörgyihez lehetne hasonlítani, legalábbis a magas esztétikai mércét tekintve. A köztük levő különbség azonban ugyanolyan fontos: a kolozsvári színházat meghatározza két évszázados történeti-esztétikai múltja, a társulat képzettsége, épületének mérete, közönségének összetétele és nem utolsósorban a sok vihart látott város történelme. Sepsiszentgyörgyön más a helyzet: egyrészt nem egyetemi város, és nem képez olyan szellemi

centrumot, mint Kolozsvár, másrészt a színháza fiatalabb, és a mai erős társulat egy alternatív együttesből fejlődött ki.

MŰSORPOLITIKA VITÁK TÜZÉBEN

A kolozsvári színház elmúlt évadának öt bemutatója közül négy felnőtt-, egy gyerekprodukció. Az öt előadás – sorrendben: *Egy-ügyű Misó*, *Az igazi Bulldog hadnagy – Magritte nyomán*, *Jacques vagy a behódolás*, *Öltöztessük fel a mezteleneket*, *A vadkacsa* – önmagában nem jelez kivételes évadot. A színház tíz korábbi előadását is műsoron tartja, s ez a szám nem csak erdélyi léptékkal mérve rendhagyó. Tavaly összesen tizenöt előadás volt látható Kolozsváron, és vannak köztük fontos, minden túlzás nélkül korszakalkotónak nevezhető produkciók is. (Három közülük más színházakkal közösen létrehozott koprodukció.)

A kolozsvári színházéhoz hasonlóan gazdag műsorkínálat egyetlen erdélyi teátrumban sincs, de a budapesti művészsínházakban is ritka. A Katona például három bemutatót tartott a nagyszínpadon, és további kilenc előadás szerepel a műsorán; a Kamra négy bemutatója mellett hét korábbi előadást játszik. A Kamra példája relevánsabbnak tűnik a Katonáénál és más budapesti művészsínházakénál. Ugyanis a tizenöt műsoron tartott kolozsvári előadás közül tizenkettő stúdiósínházi (a stúdiótér magán a nagyszínpadon épült fel), s mindössze három „nagytermi” (egyik sem tavalyi bemutató). Tizenöt nagyszínpadi előadást ma valószínűleg egyetlen erdélyi színház sem tudna műsoron tartani. Más kérdés, hogy a gazdag választékot esténként csupán nyolcvan-százhusz néző látja.

Ha elemezni kívánjuk a színház jelenét, működését és törekvéseit, nem tekinthetünk el attól a sajtóvitától, amely 2001 októbertől körülbelül 2002 áprilisáig tartott, komoly előzményekkel és burkolt formában megjelenő folytatásokkal. A több száz oldalnyi, ma már színháztörténeti értékű anyag fóruma az erdélyi sajtó és közélet volt. A vita a művészsínház *versus* népszínház sok évtizedes, nem csak kisebbségi színházi helyzetben felmerülő dilemmájából eredt. A polémia eleinte csak a műsorpolitikát vette célba, hiányolva belőle a zenés műfajt, a kabarét, a népszínművet, azokat az előadásokat tehát, amelyeket jobb híján közönség-előadásnak szoktunk nevezni. Szorosan kapcsolódtak ehhez a stúdiósínházi formával szemben támasztott kifogások, illetve a „közönség elűzéséről” szóló elkeseredett jajveszélyezések. A heves, személyeskedő vita hamarosan fejeket követelt, pontosabban egyetlen fejet, a mára tizenharmadik igazgatói évét töltő Tompa Gáborét. Majd a vita elült, a vérengzés egyik oldalon sem szedett áldozatokat.

Kézdi Imola és Csiky András a Doktor Faustusban

Némi színháztörténeti távlatból visszatekintve a vitára, éppen ennek a művészi szempontból kiemelkedő erdélyi színháznak az esetéből olvasható ki, hogy azok a színházat meghatározó társadalmi, művészi, intézményi folyamatok, amelyek az európai színházakban a hetvenes évektől kezdve indultak el, és Magyarországon másfél-két évtized alatt lezajlottak, Erdélyben sokkal gyorsabban és drámaiban következtek be. Szerves fejlődés, természetes társadalmi és esztétikai folyamatok helyett drámai fordulatok játszódtak le. Ahogyan a társadalmi szerkezet változása sem hosszú folyamatként bontakozott ki, hanem radikális fordulattal, úgy a színház szerepének ártértekelődése, terének beszűkülése is átmenet nélkül következett be, alternatívák helyett dilemmák elé állítva a színházakat. A kérdésfelvetések – elsősorban nem a művésziek, hanem a kisebbségi létből adódó társadalmiak és nemzetiak – verre menően fogalmazódtak meg. Olyan elemzések, amelyek a kisebbségi színház társadalmi és esztétikai szerepét tanulmányozták volna a megváltozott világban, nem készültek, ezért törhetett ki vulkánként az a sajtóvita, amelynek egyik oldalán sem lehetett pozitív, előremutató eredménye, sőt, tovább rontotta a színház viszonyát a sajtóval, illetve közönsége egy részével. Nem véletlen, hogy ez a vita éppen Kolozsváron lángolt fel. Nemcsak a színház művészi jelentősége, közege túlmutató, hazai és nemzetközi „exponáltsága”, hanem a város felkorbácsolt idegrendszere is tükröződött ebben. E polémia elemzése és megértése elvégzendő színháztörténeti feladat.

Mindezt azért fontos tudnunk, mert a kolozsvári színházzal kapcsolatos gondokat ebben a vitában jól-rosszul (inkább rosszul), elfogultan, indulatosan és szakszerűtlenül, de megfogalmazták. Ami ebből a vitából (egy budapesti szakmai lap számára) ma kiolvasható – és nem utolsósorban ránk, szakírókra nézve is tanulságos –, az, hogy egy-egy színház körülményeit ugyanúgy meg kell ismernünk, mint a színpadon látott esztétikai produktumot, tehát nem elég a műveket önmagukban bírálunk, tudnunk kell azt is, hogy e művek hogyan élnek-hatnak saját közegükben.

A két évvel ezelőtti helyzet így összegezhető: adott egy európai mércével mérhető, fontos művészi-szakmai teljesítményeket felmutató színház és társulat, amely jelen van a piacon, és amelyre a szakma is odafigyel (talán nem eléggé). A közönség nevében megszólaló békétlenek azonban lesöprik az asztalról a díjakat, a művészi eredményeket, az európai mércét, a szakmát és egyáltalán: a művészszínházi törekvést. Helyette népszínházat, közönségszínházat követelnek, és bűnösökért kiáltanak. Egyvalamit mindenképpen hibájául kell felróni ennek a vitának. Azok, akik a színházat „a” nézők nevében támadták, nem végezték el azt a munkát, amely kiindulópontja lehetett volna a polémia. Nem született egyetlen körültekintő, szakmailag pontos színházzociológiai felmérés sem, amelyből kiderülhetett volna, hogy egyáltalán kik „a” nézők vagy a színházba nem járó potenciális nézők Kolozsváron. Távol maradt-e a színháztól a kolozsvári közönség, s ha igen, miért; van-e olyan réteg, amely elégedetlen azzal, amit kap; kik ők, és milyen igényeik vannak. Egy ilyen felmérés után kellett volna vitatkozni azon, hogy amennyiben van ilyen közönség, ki akarja – ha akarja – kiszolgálni.

A városban kivételes színházi helyzet van. A kolozsvári román nemzeti színház prózai és operatagozatával együtt összesen négy színház (két zenés, két prózai) működik; a román és a magyar teátrum egyaránt alternatívát jelent a magyar és román néző számára. A kolozsvári magyar színház előadásait ugyanúgy látogatja a román értelmiség (nem csak a szakma), ahogy a magyar nézők is időről időre elmennek a román színházba. Bizonyosan sok magyar látta Vlad Mugur kiváló utolsó rendezését, a *Hamletet*. A magyar színházban van rendszeres szinkrontolmácsolás, ezzel is igyekeznek megszólítani azt a román közönségréteget, amelyről adatokat ugyan nem ismerünk, de bizonyosan létezik.

Hogy hogyan alakult ki az a társadalmi, intézményvezetési, művészeti helyzet, amelyben a kolozsvári színház fennállása óta először nem tart nagyszínpadi bemutatót, igen összetett és megszervező vezető folyamat, amelyet nem lenne felesleges elemezni,

Makara Lehel felvételei

Jelenet a Pantagruel sógornőjéből

hiszen ezzel az erdélyi színháztörténet egy szelete íródna meg. Kétségtelen, hogy a művészsínházi irány és azok az értékek, amelyeket a színház létrehoz, minden mércével mérve jelentősek. Másrészt tény, hogy a stúdiósínházi előadások nézettsége mindössze a nagyterem tíz százalékát teszi ki. Eger és Békéscsaba (nézőszám tekintetében) Kolozsvárhoz hasonló méretű város. Eger tavalyi hét nagyszínpadi és négy stúdióbemutatója bizonyára összefügg az anyagi lehetőségekkel. De nem csak azokkal. Valószínű, hogy a kolozsvári repertoár bizonyos darabjai nem nagyszínpadi művek, azaz nem élnének meg nagyszínpadon (Beckett, Mrożek, Visky, illetve bizonyos kortárs szerzők egy-három szereplős darabjaira gondolok). De Ibsen, Pirandello, Marlowe drámáiból biztosan létrejöhetne nagyszínpadi produkció. Marlowe *Doktor Faustus*-át, amely szintén stúdió-előadás, mindhárom alkalommal vendégjátékon láttam; Budapesten a Tháliában és Kisvárdán egyaránt nagyszínházban ment, és a produkció nemcsak elbirta ezt a méretet, de új dimenziói, távlatai is nyíltak. A kolozsvári színház a zenés tagozattal osztozik a színház épületén, tehát az előadásszáma alig növelhető. Ha a nagyszínpadi bemutatók száma nem növekszik, a mostani nézőszám konzerválódhat.

Az elmúlt évadban a kolozsvári színház, vendégjátékait, befogadott előadásait is számítva, összesen százhuszonöt előadást tartott. Otthon és külföldi fesztiválok, vendégszereplések alkalmával összesen huszonnyolc előadását mutatta be (ez kiugró szám), a tényleges előadásszám tehát százötvenhárom. Legtöbbször az új bemutató, a *Jacques* ment (23), az *Együgyű Misó* tizenkétszer, az *Öltöztessük fel a meztelenekeket* tizenegyszer, *A vadkacsa* nyolcszor volt műsoron. A korábbi bemutatók közül a *Doktor Faustus* (12), illetve a *Dybbukot* (9) játszották a legtöbbet. Nem véletlen: ez a két legjelentősebb korábbi előadás. A nemzetközi produkcióként létrehozott *Pantagruelt* azonban csak négyszer adták elő, bár igazán jelentős nagyszínpadi előadásról van szó; ugyanígy négyszer ment Britten–Selmeczi–Visky *A vasárnapi iskola, avagy Noé bárkája* című, szintén nagyszínpadi zenés műve. A többi műsoron levő stúdió-előadás kevesebb mint hatszor került színre: a *Kövekkel a zsebében* ötször, a *Károly* hatszor, a *Játék* négyszer, a *Fordítások* és a *Farsang* kétszer, a *Júlia* háromszor. Az elsőként bemutatott, szakmailag legjelentősebb és legsikeresebb bemutató, a *Jacques* teszi ki a játszott darabok előadásszámának 18,4 százalékát; az új bemutatók (összesen 61 előadás) alkotják az összes játszott előadás 48,8 százalékát. A repertoár régi produkcióiból összesen 51 előadást tartottak (40,8 százalék). A kolozsvári színházban tartott vendégjátékok (tizenhárom előadás) az összes előadás 10,4 százalékát teszik ki.¹ A nagy kínálat azonban tartalmaz olyan darabokat is, amelyek keveset

vagy alig mentek az évadban. Ezek szélesítik ugyan a színház repertoárját, de bizonyos, kétszer vagy ötször játszott előadások, amelyeket mindössze havonta egyszer tűznek műsorra (ilyen a *Kövekkel a zsebében*, amelynek öt előadása október, december, január, május, június hónapokban volt, vagy az áprilisban és májusban adott két *Farsang*, illetve a *Károly*, amely összesen hatszor ment, havonta egyszer-egyszer, csupán májusban játszották kétszer), vélhetőleg olyan produkciók, amelyeknek már nincs közönségük.

NAGY ÉS KIS ELŐADÁSOK

Bár e tanulmányban nincs mód részletelesen elemezni a színház valamennyi előadását, néhányat érdemes közülük kiemelni. Véleményem szerint a színház négy kiemelkedő produkciót tart műsoron, ebből egy új, három korábbi bemutató. Csak egyikük nagyszínpadi, de szereplőszámát és méretét-jellegét tekintve a többi sem hagyományos értelemben vett stúdió-előadás. (Ezért is sántít a Kamra-példa: egyik kolozsvári előadás sem férne be oda.)

Mihai Măniuțiu *Doktor Faustusa* Vlad Mugar *Cseresznyés kert*- és Pirandello-rendezése óta a legjelentősebb kolozsvári produkció. Igazi nagy formátumú rendezői vízió, olyan gondolati tartalommal és filozófiával, amelyet magyar színpadon nemigen látunk. Ezt a darabról alkotott kimunkált, következetes, ellentmondásokat is tudatosan felmutató teátrális látomást

¹ A színház statisztikájában a vendégjátékok közt nemcsak előadások, hanem koncertek, bálók, egyéb rendezvények is szerepelnek.

szoktuk elnagyoltan román színházi stílusnak nevezni. Mănuțiu szűk dramaturgiai keresztmetszetet készített Marlowe darabjából, öt főszereplőre és kórusra redukálva. A főszereplőket megkettőzte-háromszorozta (öreg és fiatal Faustus, illetve az alvilág, a Rossz alakjai: Mephistophilis, Belzebub, Lucifer). Mephistophilis vönz, megtört, csábító fiatal nő, így az elvárható nemcsak elvont filozófiai-morális tétel, hanem testi-fizikai megkísértés is. Faustus közege az elmeegógyintézet: tolszékes, kényszerubonyos, örült bábvilág veszi körül. Ő az egyetlen más: elmével, gondolat, esendő testtel bíró emberi lény. A hófehér, szűkülő térben, melyet lepedővel letakart tolszékek szegélyeznek, mély dráma bontakozik ki. Ezt a spekulatív, teátrális látomást öt színész kelti életre: Csíky András, Bogdán Zsolt, Hatházi András, Panek Kati és Kézdi Imola. Alakításuk együttesen és külön-külön is rendkívül erős. Mănuțiu színészetése nemcsak jelenléte és intenzitást vár el társulatától, de a testi, képtesti kifejezéseket, a hanggal való játékot is fontos szerephez juttatja. A látomás nem ábrázol, hanem képpé formálja a gondolatot, hanggá a szót, mozdulattá a cselekvést, játékká a helyzetet. Rendező, színész és látvány megrendítő, kataritikus nagy találkozása ez az előadás.

A magyarországi kritika méltatlanul hallgatott Silviu Purcărete *Pantagruel sógornője* (*Hommage à Rabelais*) című produkciójáról, amelyet a rendező lyoni társulata, a szebeni színház és nemzetközi fesztivál, valamint a kolozsvári teátrum közösen hozott létre. De nemcsak elhallgatott, egyszerűen félreértett előadás is a *Pantagruel*, amelyet a budapesti vendégjátékot követő szórványos kritikák hol mozgásházának, hol lekezelően „gyorsszínházi metódussal” létrehozott *nestheaternek* tituláltak, nem előadásnak, legfeljebb sormintának vagy gyakorlatsorozatnak vélték. (Bizony, ez a magyar kritikairás lehangoló bizonyítványa.) Írásomnak nem célja betömni a magyar kritika fekete lyukait. De annyit mindenképpen el kell mondanom, hogy nemcsak nagyszabású, egyedi színházi nyelvet beszélő, játékban, humorban és drámai erőben bővelkedő produkcióról van szó, hanem olyan soknemzetiségű összmunkáról, amely eggyé kovácsolt különböző iskolázottságú színészeket, társulatokat. Purcărete a rabelais-i evés, fogyasztás, zabálás, kannibalizmus nagy témáira színészi improvizációkból, helyzetgyakorlatokból készült etűdsorozatot szerkesztett, logikus és koherens műalkotást komponált. Életöröm sugárzik, és egymás felfalásának drámája bontakozik ki e telített, áradó szürreális képeket teremtő, a bahtyini-rabelais-i középkori nevetéskultúra és a kortárs színház találkozásából született tűzijátékból. Játékedv, energia és

korlátlan fantázia sodorja a nézőt magával; átváltozások, átlényegülések hullámanak a produkcióban megállás nélkül: az ember mint a táplálkozás alanya és tárgya, cselekvője és elszennvedője, egyéni hőse és közösségi áldozata jelenik meg benne.

Anski *Fehér tűz, fekete tűz* címen játszott *Dybbukja*, bár többéves előadás, mégis érdemes szóba hozni (már csak azért is, mert a magyarországi kritikában alig talált visszhangra). Magyar színpadon ritkán játszott darab, amely magában hordja a kulcsát. Részben kultúrtörténeti, részben színháztörténeti hiátust érzékelünk itt. Ezt pontosan jelzi az is, hogy sem Anski nevééről, sem a *dybbuk* szóról nem tudjuk, hogyan kell pontosan leírni, mintha nem ismernénk a szerző identitását, a darab eredeti nyelvét, és azt sem, hogy mi-féle *dybbukról* (vagy *Dybbukról*, vagy *dibukról*) is van szó. (A kolozsvári előadás névhasználatát követem.) Ezt a darabot, az emberben lakozó szellem, másik lény történetét – bárki vagy bármi lenne is az – aligha lehet realista, kisrealista színjátszással, ábrázoló színházi eszközökkel megragadni. Az efféle darabokhoz a kortárs magyar (magyarországi) színjátszásnak szűkös, mondhatnám, földhözragadt eszköztára van csupán (emlékeztet *Dybbuk* egyedül Ruszt József rituális színháza volt). Kolozsváron egy izraeli vendégrendező, David Zinder vitte színre a művet. A nem minden megoldásában hibátlan, mégis erőteljes, olykor rituális színházi eszközökkel dolgozó előadást elsősorban az intenzív színészi jelenlét, a színészi munka teszi jelentőssé. Zinder zárt térbe helyezte a nézőt, zsinagógát imitáló fallal vette körül, amely egyszerre keltette fel a kint és bent, a falakon belüli és kívüli létezés élményét. Szintén izraeli munkatársaival (díszlet- és jelmeztervező, valamint koreográfus) Zinder a zsidó hagyományoknak és azok ellentmondásainak közvetlen tapasztalatait hasznosította, anélkül azonban, hogy folklorizálta, zsidó

Mende Gaby, Hatházi András, Senkálzky Endre és Kézdi Imola a *Jacques vagy a behódolás* című előadásban

népszínművesítette volna a darabot, vagy előzetes tudást követelne nézőjétől. A stilizált zsinagógafalakokat fokozatosan lebontja, lecupaszítja az előadás során, párhuzamosan az a folyamattal, ahogy a *dybbuk* által megszállott lány is rendre szembeszáll hagyományokkal, vallással, közösségi törvénnyel, rációval. Zinder erénye, hogy az irracionálisat, az emberbe költöző szellemet nem racionalizálja, hanem testre, fizikálitásra, zsigerekre, mimikára, hangra „fordítja le”. Sajátos színészetési technikával dolgozik, amelyben a színészi energia megsokszorozása révén megy végbe a szellem megszállta szereplő teljes testi, hangbéli átalakulása. A címszerep Kézdi Imola első, nagyszabású kolozsvári alakítása.

Az évad legjelentősebb bemutatója a Magyarországon is többször vendégszerepelt Tompa-rendezés, Ionesco *Jacques vagy a behódolás* című drámája volt. Kiváló összjáték jellemzi ezt a produkciót is, amelyhez pontosan kimunkált scenika járul: Bartha József nagyszerű díszletei, Carmencita Brojboiu humoros jelmezei, Venczel Attila izgalmas maszksjai. Az előadás szigorú, következtetes drámaértelmezést kínál, amelyben e gazdag

2 Erről a jelenségről részletesen szoltam az Ellenfény 2003/8-as számában, kifejtve a szerző identitásával és magyarul megnevezhetetlen dybbukjával kapcsolatos kultur-, irodalom- és színháztörténeti dilemmáinkat.

Bíró József, Molnár Levente, Varga Csilla, Szabó Tibor, Bogdán Zsolt és M. Kántor Melinda az *Öltöztessük fel a meztele-
neket* című előadásban

teátrális eszközöket használó produkció minden mozzanata – a játéktól a látványig – részt vesz. Ez a műves, pontos munka – a fentebb elemzett előadásokkal szemben – komoly magyarországi kritikai visszhangot kapott. A hazai fogadtatás és megítélés ellentmondásai azonban arra figyelmeztetnek (akárcsak a többi előadás elhallgatása vagy félreértése), hogy a magyarországi kritikai recepció hiányának vagy tévedéseinek okai nemcsak felületiek (mint például az, hogy ezeket az előadásokat „nem látjuk”), hanem tartalmiak, esztétikaiak is.

Aligha lehet közös nevezőt találni e négy nagyon különböző, eltérő stílusú, nyelvezetű és külön-külön is nagyszerű előadás közt. Nem a leképezett valóság játékaik, hanem teremtett világok soroza-
tai, önmagukban létező univerzumok lekerekített és berekesztett egységei. A világ ott ér véget, ahol az előadások. Nem a realizmus-stilizáció ellentétének mentén írhatóak le (vagy hasonlíthatóak a hazai *mainstream*hez), hanem a színházról való gondolkodás által. Maguk a darabok világteremtések, nem világleképezések. Nézői referenciáinkat, amelyekre az előadás befogadása és értelmezése során szükségünk van, nem hozzuk magunkkal a külvilág(unk)ból a produkcióba, hanem az előadás nyelve, konstrukciója, kódjai teremtik meg számunkra ezeket. A falakon kívül nincs világ (a *Dybbukban* ténylegesen is falak közt ülünk), a párbeszéd tehát nem a külvilággal folyik, hanem a befogadóval. A néző bekerül – ha bekerül – az előadás világába, amelyet valamennyi előadásban egy összeforrott, azonos nyelvet beszélő, de előadásonként nyelvet váltani képes társulat teremt meg.

Érdeemes szóba hozni még az érett, kiteljesedett rendezőként először Kolozsváron tevékenykedő Bocsárdi László *Öltöztessük fel a meztele-
neket* című, ősbemutatónak számító Pirandello-előadását. A szándék ígérete, hogy Kolozsvár magához vonzza a jelentős er-

délyi rendezőket. (Az új évadban Tompa rendezői osztályának másik kiemelkedő alakja, Barabás Olga fog itt dolgozni, ahogyan korábban ugyanennek az osztálynak a harmadik rendezője, Kövesdy István dolgozott. Ő most átigazolt Sepsiszentgyörgyre, Bocsárdihoz.) Bocsárdi Pirandello-rendezése izgalmas, gondolatgazdag előadás ugyan, de sem a kiváló kolozsvári társulat valódi erejét, sem a formátumos rendezőt nem mutatja meg igazán. Saját színészei nélkül Bocsárdi nem alkotott maradéktalan előadást. A főszerepet M. Kántor Melinda alakítja, aki nem tudja ennek a megtört-meggyötört, mégis nagyszabású, már-már archetipikus, az örület és a tudatos spekuláció veszélyes határmezsgyéin egyensúlyozó figurának az ellentmondásait megformálni. Az előadásban azok a színészek találnak magukra, akikkel a rendező korábban is dolgozott (a saját társulatából vendégként meghívott Szabó Tiborra, illetve Bíró Józsefre gondolok). Bár Bocsárdi már rendezte Bogdán Zsoltot (az emlékezetes zsámbéki *Bánk bánban*), aki komoly pirandellói tapasztalatra tehetett szert Mugar *Így van (ha így tetszik)* című előadásában, ezúttal mégis más stílusban játszik, mint Szabó Tibor és Bíró József. A többiek felfokozott, groteszk, stilizált, ellentmondásos és szélsőséges eszközöket alkalmazó játéka helyett sokkal szűkebb regiszterben mozgó, lélektani eszközökkel él. A kijelölt játékestílusba csak elvétele tud bekapcsolódni Varga Csilla és Molnár Levente. Bartha József tervezte az előadás izgalmas látványvilágát, amelynek a sajtó(termék), az újság a fő motívuma, de az előadás során ez az ígéretes tér nem válik szimbolikus értelmezési dimenzióvá. Úgy vélem, Bocsárdi rendezői világa sokkal zsigeribb, ösztönszerűbb és esendő-emberibb, talán líraibb is, mint Pirandello spekulatív, a ráció ellentmondásait ütköztető, elméleti konstrukciói. (Láttam Bocsárdi főiskolásokkal rendezett *Ember, állat, erényét* is, ami megerősíti vélekedésemet.)

Az évad másik bemutatója, *A vadkacsa* Keresztes Attila rendezésében meglehetősen ellentmondásos, egyenetlen produkció, amely a színészi játékokban is tükröződő drámaértelmezési nehézségekkel küzd. A kolozsvári játéktílussal (ha van ilyen) és a többi előadás nyelvvel szemben a rendező realista játéktípust kínál. Ennek alapján kell értékelni. Keresztes kisszerű, saját helyzetét reflektálni képtelen figuraként interpretálja a férj, Hjalmar Ekdal figuráját (Hatházi András), s ez egyenesen drámájának elvitatásához vezet. Ekdal tragédiája nem történik meg. Gregers Werle (Bogdán Zsolt), ahelyett, hogy az események motorja lenne, szintén csupán sodródik, motivációi értelmezhetlenek, a történetre való ráismerés itt is elmarad. Nem születik dráma a feleség, Varga Csilla alakításában sem, az ő esetében a színészi játék is alatta marad az együttes munkájának. Az idősebb generáció egyenként jó teljesítményt nyújt: a szigorú apa szerepében Boér Ferenc, a kívülálló, már-már cinikus házvezetőnőében Borbáth Júlia, az agyfűrt, a történet tudatában lévő öreg Ekdalként Csíky András, az ideges Relling doktort játszó Bíró József, a darabjaira hullott alkoholista teológust megformáló Nagy Dezső. (Nagy Dezsőnek ez a tömör, egy fából kifaragott Molvikja volt az utolsó színpadi szerepe.) A főiskolás Pethő Anikó a kislány szerepében ígéretes alakítást nyújt. Az emberi dráma, a ráismerés azonban elmarad, a „vadkacsásznak” nincs tétje.

Az évad első premijerje a két Stoppard-egyfelvonásos volt, melyet David Zinder rendezett. A több sebből vérző előadás hamar lekerült a színről. Az intellektuális krimi- és szalon-dráma-paródia stilizált nyelve nem tudott egységes, humoros játéknévvé válni, és a rendezői ötletek is gyéren csordogáltak a színrevitelben. Fergetes nevetgélés, szórakozás, intellektuális lubickolás helyett unatkozunk az első rész alatt. A *Magritte nyomán* unalmas, rossz darabnak tűnik, bár vélhetőleg nem az. A szürrealis festészetet

nem sikerül színpadi szituációvá fordítani, a szürrealizmusból egyszerűsítő, érdektelen játék lett. A második rész jobban sikerült: *Az igazi Bulldog hadnagy* című egyfelvonásos „színház a színházban” helyzetében kritikusok nézik az előadást, ők lépnek be a darabba, hogy a színpad-nézőtér konvenció felrúgásával tréfálják meg a közönséget. (Izgalmas helyzet, pláne a kritikus számára.) A szalon-dráma-stilizációt Kali Andrea, Kézdi Imola, Nagy Dezső alakítása fémjelezte, ám az előadásnak nem volt egységes a játéknyelve: Salat Lehel egyik darabban sem tudta hozni a stilizált játékmódot. Az igénytelen, kis költségvetésű szcenika sem segítette a műfajparódiát.

PURCĂRETE, MĂNIUȚIU, ZINDER

A színház életét az elmúlt évtizedben Tompa Gábor mellett Vlad Mugur művészegyénisége, rendezői szemlélete határozta meg. Mugur nemcsak korszakos előadásokat rendezett – *A székek*, *A velencei iker*, *A Lourcine utcai gyilkosság*, *Cseresznyés kert*, *Így van (ha így tetszik)* –, hanem az irányító mester szerepét is betöltötte. Halálával olyan hiátus keletkezett, amelyről az igazgató is aggódva számolt be interjúiban. A legújabb előadások azonban azt mutatják, hogy a színház ismét magára talált. Bár másik mester még nem akadt, sikerült olyan rendezőket megszólítani – elsősorban Purcăretet, Măniuțiu, Zindert –, akik nemcsak jelentős előadásokat rendeztek, hanem új színházi nyelvet, rendezői látásmódot, színészpedagógiát is meghonosítottak. Munkamódszerük, színészvezetési technikájuk, színpadi nyelvük fontosnak, termékenynek bizonyult.

A csapat számára jó lehetőségeket kínált a *Jacques*; az együttes tovább gyakorolhatta azt a stilizált, groteszk színházi nyelvet, amelyet Tompa korábbi Ionesco-rendezésében, *A kopasz énekesnő*

Csíky András, Bogdán Zsolt, Pethő Anikó és Hatházi András *A vadkacsában*

Makara Lehel felvételei

ben, illetve számos más előadásban már elsajátított. A *Dybbuk*-ban David Zinder olyan színészvezetéssel dolgozott, amely Michael Chekhov nyomdokain haladva a test, a hang és a képzelet összekapcsolása révén a színészi jelenlét és állapot(váltás) intenzitását eredményezte. Purcárete az improvizáció, a helyzetgyakorlatok, a szabad ötletek módszerével dolgozta ki egyedülálló színházi nyelvé; Mănuțiut előadása pedig a filozófiai tartalom és a képiség összekapcsolása, az erőteljes rendezői vízió megteremtése mellett nagy egyéni alakítási lehetőséget adott néhány színésznek. A Bocsárdi Lászlóval való találkozás viszont nem volt olyan reveláció, mint az tőle és a társulattól egyaránt elvárható lett volna. A színház fiatal rendezője, Keresztes Attila intenzív játéklehetőséget teremtett két színésznek a *Kövekkel a zsebében* című darabban, de *A vadkacsa* drámai erejét nem sikerült megfogalmaznia.

Vitathatatlanul hiányoznak a fiatal rendezők. Barabás Olgán kívül nem tudok olyan erdélyi rendezőt említeni, akit fontos lenne Kolozsvárra meghívni. De hiány mutatkozik fiatal és nem fiatal magyarországi rendezőkben is (legutóbb Rusznyák Gábor dolgozott itt, a *Komédiaszínház*at vitte színre, hogy milyen eredménnyel, sajnos nem tudom). A múlt évadban a kolozsvári teátrum vagy saját rendezői erejéből gazdálkodott (Tompa, Keresztes), vagy nagy formátumú román rendezőket hívott meg. Kevés kockázatot vállalt tehát, ami a végeredmény felől nézve jó, a keresés és kísérletezés szempontjából rossz. A román színházi (rendezői) kultúrához pedig egyértelműen szorosabb kötelek fűzik, mint a magyarországihoz.

KRITIKAI RECEPCIÓ

Régóta ismeretes, hogy a kolozsvári színház – más erdélyi színházakhoz hasonlóan (bár ez nem szükségszerű vagy kötelező) – kettős színházi hagyományban él. Ahogyan műsorpolitikája is tükrözi: a román rendezők megtermékenyítő hatása, a színpadi nyelvek gazdagsága, a színészi játék sokféle arculata, de elsősorban – mint fentebb próbáltam megfogalmazni – a színházról való gondolkodás egésze a magyar (magyarországi) *mainstream*től való eltérést jelez. Az előadások itthoni recepciója azonban aggodalomra ad okot: nemcsak az eszköztárunk, a szókincsünk is hiányzik ahhoz, hogy ezeket az előadásokat meg tudjuk ragadni, és le tudjuk írni, de – megkockáztatom – szemléletünk egyneműsége, olykor kizárólagossága, a másként gondolkodásra való fogékony-ság hiánya is akadályozza, hogy bizonyos előadások a magyar kritikai életben (ha van ilyen egyáltalán, és ha számon lehet ezt kérni) a helyükre kerüljenek.

Ha számba vesszük a kolozsvári előadások fogadtatását, a magyarországi kritika, valamint a helyi magyar és az országos román nyelvű kritika végzetesen szétválni látszik. Ha áttekintjük az imént elemzett négy nagy előadás kritikai fogadtatását, az eredmény elszomorítóbb, mint gondolnánk. Négy hazai szakmai lapot elemeztem ebből a szempontból.³ Bár a *Pantagruel* sógornője vendégszerepelt Budapesten, két lap egyáltalán nem írt róla, s valójában egyetlen értő írás jelent meg (Nagy András tollából).⁴ A *Dybbuk*ot Magyarországon nem játszották; egyetlen önálló kritikát kapott,⁵ és két további írásban esett még szó róla. A *Doktor Faustus*ról (amelyet Budapesten és Kisvárdán is játszottak) két lap közölt önálló írást, a másik kettőben csak fesztiválbeszámoló részeként kapott helyett. A Budapestre, Kisvárdára, illetve a POSZT-ra is meghívott *Jacques*-nak minden folyóiratban kijárt az önálló elemzés, kettő két-két kritikát is közölt róla párban. Elmondható tehát, hogy ezek a kiemelkedő előadások – a színház többi produkciójáról már nem is beszélve – nincsenek, vagy finomítsunk: kevésbé vannak jelen a hazai kritikai köztudatban, nem övezi őket figyelem, vita, elemzés. Ahogy természetesen

(azaz természetellenesen) a többi határon túli színházat, a legfontosabbakat sem (Beregszász, Újvidék, Sepsiszentgyörgy). A *Pantagruel* vendégjátéka nem vált eseményé, a *Faustus*é sem (a *Faustus*ról közölt írások publikálása meg is előzte a vendégjátékot). Ami pedig nem jön el Pestre, az nincs. Nem a távolság nagy, hanem a kritika figyelme kicsi.

Igen eltérően jelennek meg ezek az előadások az erdélyi magyar, illetve az országos román kritikában is, mivel egyiknek sincs szakmai fóruma. A román kritika nagy figyelemmel kíséri ugyan a kolozsvári színház működését, az említett előadásokról számtalan jelentős kritikus szól elismerően, ám (mivel a szaklapok megszűntek, a román kritika lényegében beszorult a napilapokba) a rövid lélegzetű napilapkritikák közt alig találni elemző, az előadásoknak nagyobb terjedelmet szánó írásokat; az összegző, a színház egész tevékenységét vizsgáló elemzések pedig itt is hiányoznak.⁶ A román kritika figyelme, elismerése így elsősorban fesztiváljelölésekben és –meghívásokban, valamint díjakban nyilvánul meg. Példáértékűnek tartom az alábbi esetet: tavaly a nemzetközi színikritikus szervezet (AICT) Bukarestben tartotta világkongresszusát, a román nemzeti Caragiale-fesztivállal párhuzamosan. A külföldi kritikusoknak felkínált előadások közt túlsúlyban voltak a magyar produkciók: a kolozsvári *Doktor Faustus* és a *Játék*, a kolozsváriak részvételével létrehozott nemzetközi *Pantagruel*, valamint a Bocsárdi rendezte szentgyörgyi *Romeo és Júlia*. A román kritika tehát ezeket az előadásokat tartotta érdemesnek arra, hogy a nagy nemzetközi kritikusközönségnek megmutassa. Ez is jelzi: Kolozsvár és Sepsiszentgyörgy a román színházi élet élvonalába tartozik.

Ami az erdélyi magyar nyelvű kritikát illeti, elsősorban ennek hiányáról lehet beszélni. Fórum itt sincs. A tíz színházra és számtalan bábszínházra nem jut egyetlen szaklap sem, ezért értékelés csak a helyi napilapokban és az országos hetilapokban olvasható.⁷ Az előadások megítélése korántsem egyértelmű: a kolozsvári előadások helyi fogadtatása gyakran rosszabb, a művek elismerése és elismertsége jóval kisebb még annál is, mint ami a gyér magyarországi kritikából vagy az elismerő románból kiolvasható. Mindez az értő és tapasztalt szakírók, elemzők, esztéták hiányát mutatja. És ha vannak is – mert vannak – tehetséges, lelkes fiatal kritikusok, írásaikban a leírás-értelmezés-értékelés hármasságából a leírás (olykor tartalomismertetés) dominál. A negatív ítéletekre pedig talán a színház körüli korábbi személyeskedő és szakmaiatlan viták is kihatnak. Ebből a helyzetből az a felnövekvő fiatal kritikusgeneráció található kiutat, amelyet nem előítéletek, hanem szakmai ismereteik vezérelnek. Paradox módon a múlt nem ismerése megkönnyítené a józan ítéletalkotást.

Másként, máshogy, de itt és ott egyaránt kritikai vákuum van. Nincs a színház teljesítményéhez méltó elemző, értékelő irodalom (nem vagyok naiv, jó néhány fontos színházat, alkotót, előadást meg tudnánk nevezni, amely hasonló helyzetben van). A szakmai elismerések (fesztiválmeghívások, díjak, jelölések) alkalmasint többet mondanak az írásokról.

SZÍNHÁZ ÉS KÖZÖNSÉGE

Az említett, két évvel korábbi vita során sokan a kolozsvári színház műsorpolitikáját támadták, elsősorban az úgynevezett közönség-előadásokat hiányolva. A jelenlegi kínálat mintegy tizenkét prózai előadást tartalmaz. A gyerekelőadás mellett van zenés pro-

3 A négy lap: SZÍNHÁZ, Ellenfény, Criticai lapok, Világsszínház.

4 A Criticai lapokban; a Világsszínház határon túli szerző írását közölte.

5 Az Ellenfény című lapban.

6 Az igazsághoz azonban az is hozzátartozik, hogy a színházi könyvkiadás a magyarországinál előbbre tart, például tavaly jelent meg egy vaskos interjúkötet Tompa Gáborral.

7 Az újraindult A Hét című hetilap színházi oldala, bár súlyos gyermekbetegségekkel küzd, fontos kezdeményezés.

dukció (Britten–Selmeczi–Visky: *A vasárnapi iskola, avagy Noé bárkája*), amely rendhagyó opera-előadásnak nevezhető: színészek és száztíz tagú gyermekkórus énekelnek benne. Purcárete említett előadása egyedülálló műfajt képvisel. A drámai színházi előadások sorában találni klasszikus szerzőket (Marlowe, Caragiale, Anski), XIX. századi klasszikusokat (Ibsen, Pirandello), klasszikus moderneket (Beckett, Ionesco, Mrożek), valamint kortárs szerzőket (Tom Stoppard, Brian Friel, Marie Jones, Visky András). A kortárs magyar drámát csupán Visky monodráma, a *Júlia* képviseli. A műfaji változatosság (az opera-előadás, illetve a Purcárete-rendezés ellenére) nem jellemző. Az igazgató-főrendező preferenciája jól látható: négy, műsoron tartott előadása – Beckett-, Ionesco-, Mrożek- és Visky-darab – ez utóbbit leszámítva azonos drámatörténeti korszakból származik. És valóban hiányzik a vígjáték és a szórakoztató, zenés műfaj. (A sikerületlen intellektuális vígjátékokat, a Stoppard-egyfelnézősokat és talán

plakátot ad ki. Mint tudjuk, ez utóbbi lassan eltűnik színházi életünkben.)

A kolozsvári színház kevés vendégjátékot hív, fogad be falai közé, vagy cserél, amivel esetleg enyhíthetné műsorpolitikájának hiányosságait. A mobilitás hiánya általában is jellemzi az erdélyi színházakat, hiszen csak elvétve esik meg, hogy egy színház megveszi, esetleg sorozatban (bérletben) játssza egy másik előadását. (Ahogy például az elmúlt évadban Szatmáron történt: bérletben ment a marosvásárhelyiek sikeres Marivaux-előadása, a *Két nő között*.) Ennek elsősorban bizonyára anyagi okai vannak. Kolozsváron a múlt évadban nem voltak láthatóak a jó sepsiszentgyörgyi, marosvásárhelyi előadások (a magyarországiakról, újvidékiekről, beregszásziakról nem is beszélve), és Kolozsvár sem kínálta jelentős produkcióit „cserébe” (igaz, a magyarországi tájolás jobban működik). Budapest és Bukarest „közelebb” van Kolozsvárhoz, mint Marosvásárhely vagy Sepsiszentgyörgy. Mivel a tájolás intéz-

Kézdi Imola, Nagy Dezső, Keresztes Attila és M. Kántor Melinda *Az igazi Bulldog hadnagyban*

a vígjátékszámba menő Caragiale kivéve.) Ezek azok a műfajok, amelyekről a színház lemondott, talán éppen az említett vita hatására, hiszen ezt követően radikalizálódott és egyneműsödött a műsorpolitikája. Pedig a társulat két évvel korábban *A szabín nők elrablásával* – amelyet a sajtóvitára adott válaszként is értékelhetünk – bizonyította, hogy színészei ezen a nyelven is beszélnek, tudnak énekelni, bohóckodni. (Bár az előadás a helyi odamondások, üzenetek érdekében némiképp elveszett.)

Úgy tűnik, tudatos műsorpolitikáról, olyan művészszínházi törekvésről van szó, amely kijelöli a drámairodalom bizonyos szegmensét, és ehhez eredeti, gazdag színházi nyelvet rendel. A kolozsvári színház nem akar nagy tömegek számára gyártó szórakoztatóipari intézmény lenni, inkább műhely, laboratórium akar válni. (Amelyhez, mint afféle „rendes” művészszínházhoz, nem utolsósorban az is hozzátartozik, hogy valamennyi produkciójához igényes műsorfüzetet és művészileg megtervezett

ménye csak gazdasági okokból tartható fenn, a színház nem érdekelt olyan vendégjátékban, amely nem fesztivál, nem verseny, nem szakmai rendezvény. A fenntartók (a román minisztérium és a magyar közalapítványok) ugyanúgy nem kérik számon, vagy nem írják elő egy általuk támogatott előadás tájolását, ahogy a nézettségi mutatók sincsenek hatással egy pályázat elbírálására. Ami vendégjátékként meghívást kapott Kolozsvárra, amögött inkább személyes szakmai kapcsolatok állhatnak, semmint esztétikai koncepció: a meghívott előadás vagy a színház alkotójához kötődik – ilyen volt Tompa Gábor angol rendezése, *Az új lakó*, amelyet Kolozsváron háromszor játszottak el, és Hatházi András Marosvásárhelyen bemutatott darabja, *A dilis Resner* – vagy a szebeni színházzal és fesztivállal való együttműködés folyamánya, például a Sarah Kane-darab.

A színház műsoron tartott tizenöt előadása között mindössze három nagyszínpadi mű van (*Pantagruel*, *A vasárnapi iskola*, *Far-*

sang). Közülük egyik sem nevezhető nagy szériának játszható közönség-előadásnak, legalábbis a *Pantagruel* és *A vasárnapi iskola* ugyanúgy műhely- és művészsínházi produkció, mint a stúdió-előadások. Ráadásul egyik sem tavalyi bemutató, vagyis az elmúlt évben nem tartottak nagyszínpadi premiért. Ez egyben azt is jelenti, hogy a múlt évadban valójában megszűnt a bérlet a színházban. A *Pantagruel* négyszer ment, összesen 1656 nézőt vonzott, *A vasárnapi iskola* szintén négyszer, 720 néző nézte meg, az évad végén felújított *Farsangot* pedig kétszer játszották 190 néző előtt. Az összesen 125 előadásból mindössze tíz a nagyszínpadi, amelyeknek a nézettsége riasztó: a 857 férőhelyes nézőtér előtt a *Pantagruel* átlagban félházat vonzott (48,3 százalék), *A vasárnapi iskola* még annyit sem (42 százalék), a *Farsang* pedig épp csak eléri a tíz százalékot. (A színház statisztikájában a tiszteletjegyek nem szerepelnek; ez árnyalja a nézettségi mutatókat.)

Ami a nézettségi adatokat illeti, kiindulásképpen érdemes megnézni a korábbi évadokat. Az 1991-es évadban és az ezredfordulón a színház egyaránt 111 előadást tartott, de míg 1991-ben 37 100 nézője volt, 1999-ben 11 074. Ez a nézőszámcsökkenés részint a változó világ, részint a nagytermi és stúdióbeli bemutatók következménye. Az előadásszámok – ez bizonyos – nem vagy alig növelhetők, hiszen a színháznak az operával kell osztozkodnia az épületen és a színpadon. 1991-ben a bérletek száma 3099 volt, 1999–2000-ben 571. Azaz majdnem a hatodára csökkent a bérletesek száma – miközben ugyanabban az időszakban a nézőké a korábbi egyharmadára esett vissza.

Az elmúlt évad 125 előadásának 13 052 nézője volt, ami két dolgot jelent: egyrészt, hogy ezek a nézők nem váltottak bérletet, másrészt, hogy a színház látogatottsága az 1999-eshez képest mintegy 2000-rel növekedett.⁸ Míg 1999-ben átlagosan 99-en néztek meg egy előadást, most 104-en. Bár nincsenek pontos ismereteink a színház közönségének összetételéről, az utóbbi években a kolozsvári egyetemi hallgatóság megfiatalította a gyakran konzervatívnak nevezett publikumot. A színház tehát ettől az évtől nem bocsát ki bérletet, de létezik. Számon kell-e, lehet-e kérni egy művészsínházon a bérletkötelezettséget és a nagytermi bemutatót? Gazdasági, műkö-

desi okokból bizonyosan, hiszen a nagytermi bemutatók a hosszú távon való létezés, a továbbélés feltételei.

A színház 2000-ben Harag György Emléknapokat tartott, az ebből az alkalomból megjelent tizenkét évadot átfogó kiadvány 2000 októberében beharangozta: épül a színház stúdióterme. A stúdióterem azonban azóta sem készült el, pedig nagyon fontos lenne a színház identitásának megfogalmazása szempontjából is; ezt a gondolatot többen is felvetették már.⁹ A stúdió felépüléséhez bizonyára szükség lenne célzott magyarországi támogatásra is. A jelenlegi helyzetben a legfontosabb támogatandó célkitűzés a megfelelő infrastruktúra és épület létrehozása – mind a színház, mind a román fenntartó és a magyar közalapítványok részéről. Egy stúdióterem lehetővé tenné, hogy a színház kiváljon az operával való társbérletből, ezzel megszűnne a nehézkes együttélés, együttműködés. Saját játszóhelyen bizonyára még jobban ki tudná teljesíteni művészi elképzeléseit, kísérletező kedvét. Ha a stúdió megépül, el kell gondolkodni azon, hogy ez a prózai színház és az opera végleges szétválását jelenti-e, vagy az előbbi továbbra is igényt tart a meglévő épületre és a nagyszínpadra. Utóbbira ugyan látszólag most nincs szüksége, mégsem lenne szabad lemondania róla. És természetesen végig kell gondolni azt is, hogy milyen színházat játsszanak a nagyszínpadon: népszínházat, közönségzínházat? (Ha nagyot lehetne álmodni, akkor persze a 857 férőhelyes, mára korszerűtlen, tömeges színházi üzemre tervezett épület átépítése, a színpad és a nézőtér mobilállal alakítása is szóba jöhetne. Mobil térben a megszokottól eltérően, más lépték szerint is lehetne alkotni, az adott helyzetben viszont marad az együttélés az operával.)

A MŰVÉSZETI ÁLLOMÁNYRÓL

A kolozsvári társulat napjainkban ismét olyan gazdag és erős, mint hajdan, a rendszerváltás körül volt. A kiegyensúlyozott, 29 tagú társulat ereje a nagy formátumú színészekben, a hasonló színházi nyelven iskolázott művészekben rejlik. (A társulatiság Kolozsváron társulathoz kötöttséget jelent: az erdélyi színházakra nem jellemző a fluktuáció, az átjárás, még az átjátszás is ritka; Kolozsvárra is csak elvétve hívnak vendégszínészt.) Nemcsak külön-külön nagyszerűek a társulat színészei, de együttesen is, mert azonos nyelven beszélnek. E színház erőssége a kvalitásos és foglalkoztatott idős generáció: a sort Senkálzky Endrével és immár színháztörténeti jelentőségű, Kolozsvárhoz kötött karrierjével kezdem, és olyan neveket sorolok mellé, mint Csíky András és Boér Ferenc (közéjük tartozott a nemrég elhunyt Nagy Dezső is). A középgenerációból kiemelem Panek Katit és Borbáth Juliát. A társulat legerősebb pontja az eltérő alkatú, 35–45 közötti férfiszínészek csapata: Bíró József, Bogdán Zsolt és Hatházi András (Bíró és Hatházi formálisan már nem tartozik a színházhoz, de állandóan kap feladatot). A fiatal színésznők közül elsősorban Kézdi Imola jutott bizonyítási lehetőséghez, a legfiatalabbak közül ígéretesen debütált Albert Csilla.

A kolozsvári főiskola legjobbjai ide kerülnek, és bizonyára ide is akarnak kerülni, annak ellenére, hogy a társulati foglalkoztatottság egyik kritikus pontja éppen a kezdő színészek helyzete, ők ugyanis ritkán kapnak szerepet. A színház műsorán tulajdonképpen nem látam olyan előadást, amely egyértelműen fiatal művészekre épült volna. Ígéretes végzős osztály volt az, amelyből Molnár Levente, Tyukodi Szabolcs, Sinkó Ferenc és Vindis Andrea Kolozsvárra szerződött; tehetséges színésznő Fodor Edina is (akit egy másik színház produkciójában, a *Fagyöngyszüretben* láthattam), de nincsenek „kijátszva” (egyetlen gyerekelőadás leszámítva). Nagy lehetőség fiatal színészként Kolozsvárra kerülni, hiszen kiemelkedő művészek vannak a társulatban, akiktől igazán van mit tanulni, és kiváló rendezők dolgoznak itt; de az ide szerződés hosszú várakozást is jelenthet egy-egy jelentősebb feladatra. Ennek a kitűnő osztálynak, úgy látszik, nincs szerencséje.

Az előadások zöme az érett színészekre épül: Bogdán Zsolt négy előadás főszerepét játssza (*A vadkacsa*, *Doktor Faustus*, *Öltöztessük fel a mezteleneiket*, *Farsang*), és jó néhány további előadásban kapott feladatot (*Dybbuk*, *Pantagruel*). Hatházi András ugyanígy (*Doktor Faustus*, *Bulldog hadnagy*, *Jacques*, *A vadkacsa*, *Kövekkal a zsebében*, *Fordítások*). Jelenleg ők a legfoglalkoztatottabbak. A színésznők közül Kézdi Imola jut jelentős szerepekhez (*Dybbuk*, *Faustus*, *Jacques*, *Bulldog hadnagy*). Több formátumos színészre az elmúlt évadban – és nem csak az új bemutatókban – nem osztottak igazi nagy szerepet: Bíró Józsefre, Panek Katira, Dimény Áronra. Pedig mindannyian jó formában vannak, alkotóerejükkel, tehetségükkel jobban kellene gazdálkodni. Vannak kevésbé foglalkoztatott, jelentős feladathoz nem jutó színészek – inkább színésznők –: Gajzágó Zsuzsa, Ambrus Emese, Csutak Réka, Tordai Tekla, Bács Miklós, Salat Lehel. A 29 tagú társulat foglalkoztatottságának nemcsak az öt bemutató szab határt (ennyi produkcióban bizonyosan nem lehet mindenkinek szerepet adni), hanem az is, hogy gyakoriak a kevés szereplős darabok (a színház műsorán négy olyan előadás található, amelyben a szereplők száma három vagy annál kevesebb).

⁸ Itt jegyzem meg, hogy a színház gazdasági adatai, az éves költségvetés nem állnak rendelkezésemre, és az egyes darabok százalékos nézettségét sem tudom elemezni. Ami a jegyárakat illeti, a stúdió-előadásokra 50 ezer lejért (kb. 320 Ft) lehet jegyet váltani, a nagytermiekre 40–60 ezer lej között.

⁹ Például Kántor Lajos 1994-ben és a sajtóvitát követően, 2002-ben is felvetette a nagyszínház és a stúdiósínház szétválását.

HB 1427

Színház
A MAGYAR SZÍNHÁZI TÁRSASÁG FOLYÓIRATA

DRÁMAMELLÉKLET 2004. SZEPTEMBER

Horváth Péter

BLIKK

Holnapi hírek két részben

SZEREPLŐK

ÉRZELMES, huszonhat körüli, csontos, barna lány, gyógyszerészgyakornok
HOSSZÚCOMB, Érzelmes barátnője, két évvel idősebb, butikeladó
KISCSAJ, tizenhét körüli helyeske, szülei tartják el, márkás cuccokat visel
CSÖCSBOMBÁZÓ, alkata a nevéből fakad (*vagy fordítva*), huszonéves, adminisztrátor
HENI, tizenöt múlhatott, ruhagyári lány, csúnyácska, alacsony
FITOS, húsz körüli szűzkurva, női fodrász
SRÁC, tizenkilenc éves, tömzsi, erőszakos
MELÓS, harminc múlt, barna, medve forma, lassú, marós szakmunkás
KESE, szinte homorú a pasas, mint egy róka, bár nem ravasz, lakatos, Melós haverja
LANGALÉTA, jóképű harmincas, ha kérdez is, hazudik, bár nem látszik rajta
JÁNOS, huszonnyolc körüli, puha, kövérkés
KAMIONOS, negyven múlt, kopaszodik, sárga nejloninget visel
SANYIKA, huszonhárom éves, nyizge, mindig hadar, lelkes
BODYGUARD, huszonöt és harmincöt közt, száz kiló feletti, kigyúrt, kicsit lomha

SZÍN

Kisvárosi diszkó közel a határhoz. Szürke betonpince, korábban raktár volt. A szemközti falon színes kartonbetűk: *EURÓPA DISCO*. A felirat két oldalán egy-egy ajtó nélküli kijárat a büféfolyosóra – onnan lehet kijutni a szabadba. Balra, magasan három bukóablak. Jobbra trónol a disc-jockey – nem látszik, de a fények onnan jönnek, a rozszant hangfalak zsinórjai is arra vezetnek. Színes villanykörtefűzér – házilagos „fényorgona”, törött diszkógömb, lerobbant kölcsöncucc. Több pár táncol, mint ahány szereplőnk van, mindig új pár bukkan fel valamelyik kitüntetett fénykörben. Ha van, ilyenkor némileg elhalkul, máskor szól a zene. Mindenki táncol

ELSŐ RÉSZ

Numeró egy

FITOS (*affekta*) Figyelj, te mi vagy?
JÁNOS Meleg vagyok, hívő és boldog.
FITOS Ne mondd...! Még sose táncoltam buzival.
JÁNOS Én nem szégyellem a másságot.
FITOS De amúgy mi vagy?
JÁNOS Egy nálam tizenhéttel idősebb taggal élek.
FITOS A csillagjegyed szerint.

JÁNOS Az unokáit hagyta el értem.

FITOS Már tudom: Mérleg vagy! A legtöbb Mérleget zavarja vagy megbántja a bírálata: a legtöbb esetben megsértődnek, és védekező álláspontra helyezkednek.

JÁNOS Én nem védekezem, én vállalom magamat.

FITOS Ne mondd...!

■

CSÖCSBOMBÁZÓ Meghalt a Cserhádi! Az énekes csaj. Nem ismered?

KAMIONOS (*kólát iszik tánc közben*) Én nem idevalósi vagyok.

CSÖCSBOMBÁZÓ Vivaldi szól majd a temetésén.

KAMIONOS Fasz. (*Összegyűri és eldobja az üres kólásdobozt, táncol*)

CSÖCSBOMBÁZÓ Jó, akkor játsszunk, ha ez magas neked. Szópóker.

Mehet? Gondoltam.

KAMIONOS (*vigyorog*) Én is.

■

FITOS Azon, hogy ilyen kínos helyzetbe került, már nem változtathat.

Mármost a Mérleg.

JÁNOS Nekem ez nem kínos. Húsz éve tudom magamról. Ápoló vagyok egy szeretetotthonban.

FITOS Ne mondd!

JÁNOS Korábban testi és szellemi fogyatékos gyerekeket gondoztam.

FITOS (*dörögölődzik*) Te, figyelj, ez téged tényleg nem izgat fel?

JÁNOS Kétszer akartam öngyilkos lenni, de megóvott a hitem Jézus Krisztusban.

FITOS (*csinál valamit*) Ez se?

JÁNOS Kívül-belül nőnek hiszem magam.

FITOS (*nyomul*) Egy kicsit se? Tényleg?

JÁNOS A hit csodákra képes.

FITOS Ne mondd! Akkor mégse vagy Mérleg. A Mérlegek mindig rám gerjednek.

■

LANGALÉTA Napközben csökken a koncentrációs képesség, az agy oxigénfelhasználása megnő, a stresszhormonok és a jókedvért felelős endorfin termelése is emelkedik. Mélyebben és hosszabban lélegzünk, ezáltal a szervezetünkbe több oxigén kerül, növekszik a tüdő teljesítőképessége, a meleg miatti jó vérkeringés hatására a mellek feszesebbek és jobb tapintásúak.

HENI Nem bírom, ha a mellemet cikizik.

LANGALÉTA Én nem arra mondtam. Csak a meleg miatt. A haj kiszőkül, és a fejbőr erősen izzad. Az izzadás miatti folyadékfelhasználás megnő, így a húgyhólyag az átlagosnál jobban igénybe van véve.

Eltáncolnak

■

KESE Jó a blúzod.

Hosszúcomb nem felel

Egyébként is bírom a blúzt. Három akkord, de benne van minden, nem?

Numeró kettő (BRITNEY SPEARS?)

KISCSAJ Fantasztikus lehet ott a magasban, egy üveggömbben. Csövön kapja majd a vizet, és ha pisil, azt is csövön vezetik el. Egy másikon, persze.

SRÁC Gyere, menjünk ki egy kicsit.

KISCSAJ Negyvennégy napot tölt élelem nélkül egy üvegalitkában, a Temze felett!

SRÁC Hallod? Ne csináld már.

KISCSAJ Eddig kizárólag Amerikában varázsolt, de mindig úgy képzelte, hogy ezt a mutatványát Londonban hajtja végre. Tegnap London legmagasabb pontján, a London Ájon sétálgatott mindenféle biztosítás nélkül, hogy szokja a magasságot.

SRÁC Azt mondtad, meleged van.

KISCSAJ Jó, de olyan jó a zene. Bírom a Britni Szpírszt.

SRÁC Ki az a Britni Szpírszt?

KISCSAJ A Madonna lesmárolta, tudtad?

SRÁC Most direkt idegelsz?

KISCSAJ Úgy volt, hogy az Andzseline Dzsolival fog, de Dzsoli visszalépett. Így aztán hárman énekeltek együtt az emtívi díján, Madonna, Britni Szpírszt és a Kriszti Agulera. A Lájki ö virdzsint nyomták, aztán a Hollivúdot, és a végén Madonna lesmárolta mind a kettőjüket.

SRÁC Ne csináld ezt, hallod?

KISCSAJ Tízezer ember előtt, élőben!

SRÁC Kint is elmondhatod.

KISCSAJ (*fejét ingatja, zenére*) Még nem.

SRÁC Akkor mikor?

KISCSAJ Még el se kezdődött. Még csak fél tíz van. Nekem kell valami, hogy beinduljak.

■

ÉRZELMES Egy óra leforgása alatt két palesztin merénylő robbantott Izraelben!

MELÓS Miért, te zsidó vagy?

ÉRZELMES Nem.

MELÓS Akkor mit érdekel?

ÉRZELMES Ez a globalizáció lényege. Hogy az ember mindenre nyitott, de közben megőrzi az identitását.

MELÓS Én inkább horgászni szoktam.

ÉRZELMES Előbb Rós Hájjin város bevásárlóközpontjában hozta működésbe pokolgépét egy férfi, egy ember meghalt; hatvan perccel később egy társa az Ariel nevű izraeli telep bejáratánál robbantott.

MELÓS Ariel? Az nem egy mosópor?

■

KESE Na, az aztán soha. Most vették meg a franciák.

HOSSZÚCOMB Csak azért vették meg, hogy lehúzzák a rolót. Tegnap olvastam a Blikkben. Hétfőn jelentette be a társaság, hogy megszűnik a gyár.

KESE Az aztán nem. Azt nem jól hallottad. Az Ikarusz bírja, mióta nem farmotoros.

HOSSZÚCOMB Átképeznek, vagy végkielegítést kapsz.

KESE (*vigyorog*) Tőled?

■

KISCSAJ De most mér nem? Biztos lehet kapni. Vagy Eksztazit. Azt mindenütt lehet.

SRÁC Egy konyakot kaphatsz. Vagy egy rumos kólát. De csak ha kimegyünk előbb.

KISCSAJ Igazán olyan vagy.

SRÁC Minek jössz ide, ha nem azér.

KISCSAJ Itt még sose voltam. Most nyitott. Ez az első nap.

SRÁC Az mindegy. A diszkó az diszkó. Arra van. Ne mondd már, hogy te nem akarod.

KISCSAJ Jó, de nem azonnal. Ahhoz kell valami sztori. A nőknél ez másképp van. Egy üveggömb a Temzén, ott nagyon tudnék. Az se zavarna, hogy a tévén néznek közben. Mint az Évit a Bradörben. Vagy hogy a Madonna megcsókol. Anélkül nem megy.

SRÁC Dehogynem. Csak bízd rám. Majd meglátod, hogy megy.
KISCSAJ Azt se tudom, ki vagy.
SRÁC Mér, nem mindegy?

ÉRZELMES Azt mondta, teljes mértékig egyetért azzal, hogy a betegek továbbra is hozzájussanak a gyógyszereikhez.

MELÓS (szinte felriad tánc közben) Tessék?

ÉRZELMES Egy miniszterelnök. Most mondd meg.

MELÓS Ja.

ÉRZELMES Mondjuk, nem zsidóznak, de amúgy elég töketlenek.

MELÓS (nézeget, más csajt keres) Kik?

ÉRZELMES Csak úgy hagynak mindent megtörténni. Közben meg pang a gazdaság.

MELÓS A halak is lustábbak ebben a melegben. A hal csak az r betűs hónapokban jó igazából. Olyankor mozgékonyabbak.

ÉRZELMES Ilyet nyilatkozni! Jól néznénk ki, ha a betegek nem kapnának meg a gyógyszereiket! Keresel valakit?

MELÓS (hazudik) Nem.

KISCSAJ A Hamlet is ezzel kezdődik. Állj, ki vagy?

SRÁC Faszom a Hamletbe, az egy kutyaeledel.

KISCSAJ Shakespeare.

SRÁC Az meg horgászorsó. Mit szívatasz? Asszed, hülye vagyok? Egyébként meg katona voltam, csak nem értem be az iszlám kontingensbe, és leszereltek. Pedig nagyon megpicsáztam volna az arabokat.

KISCSAJ Miért?

SRÁC Az arab az nem ember. Mind alkaloida. Ha most nem fogjuk meg őket, egész Európát előzönlük. Mint ötszáz éve minket.

KISCSAJ (összehúzott szemöldökkel, édes, ahogy töpreng) Azok nem törökök voltak?

SRÁC Török vagy arab, teljesen mindegy.

KISCSAJ (nagyon belegondol) A Jumurdzsák az török.

SRÁC Mint a zsidók, csak ezek még annál is rosszabbak. Németországban már több török van, mint német.

KISCSAJ Tényleg?

SRÁC Legalább ne bandzsíts.

KISCSAJ Bandzsítok? Elég ritkán szoktam. De mindig így kezdődik.

SRÁC Mi?

KISCSAJ (kis hamis) Nem tudom.

CSÖCSBOMBÁZÓ Na jó, rákérdezek.

KAMIONOS Bétóven.

CSÖCSBOMBÁZÓ Az nem állat, hanem zeneszerző.

KAMIONOS Dehogynem. Hát volt az a film. Azt a nagy kutyát hívták Bétóvennek. A lányom is szerette.

CSÖCSBOMBÁZÓ Mi? Te nő vagy?

KAMIONOS Csak egy kicsit. Egyébként egy Gagarin nevű tagot várok. Nem ismered?

CSÖCSBOMBÁZÓ Én nem lövök házinyúlra. Főleg nem, ha sötét, mint éjjel a Fekete-tenger.

KAMIONOS Biztos nem ismered? Gagarin!

CSÖCSBOMBÁZÓ (otthagya) Na, séta, papa, séta...

KAMIONOS Adok három rongyot, ha kísétáls velem!

CSÖCSBOMBÁZÓ (visszanevet) Hármat? Talán harmincat, papa.

KAMIONOS Persze. Lejben. (Morog) Hülye kurva.

SRÁC Na jó. Menj ki a klotyóra.

KISCSAJ Hozol nekem?

SRÁC Viszek.

KISCSAJ Tök édi vagy. (Kiszalad) Várlak!

Srác törtet valamerre

HENI (elkapja) Mér hagytad, hogy az a fasz elvigyen?

SRÁC Táncolni jöttünk, nem?

HENI Jó, de együtt. És akkor mindjárt odaadsz egy hülye bőrgyógyásznak. (Langaléta felé, valahol ott van)

SRÁC Nem adtalak oda. Lenyúlt. Van ilyen.

HENI Mér hívsz, ha mindjárt lepattansz?

SRÁC Sehova nem pattantam. Adj egy rugót.

HENI Minek?

SRÁC Adjad már, ne rinyálj.

HENI (ad neki) Kettőt már adtam.

Srác otthagya

Most hova mész?

SRÁC Húgyoznom kell. Hova. (El)

LANGALÉTA (jön) Mi van, kicsi, jössz még egyet? A melegben nagyobb a szexuális inger.

HENI Akkor ingereld magadnak. (El, Srác után)

SZÁM VÉGE, SZÜNET

A fények kikapcsolnak, szürke félhomály

BODYGUARD Szünet, kistestvérek! A büfé hátul van. Menjetez szépen, itt most szellőzés lesz. (A bal oldali falhoz megy, a magasan levő ablakokat nyitogatja egy tekerőráddal)

A táncolók kimennek, Langaléta utánuk ballag, a Kamionos jön vissza. Cigarettazik

KAMIONOS Te, figyelj, öreg, te mindennap itt vagy.

BODYGUARD Séta, pajtás, séta, odakint tegezzél. Itt nem dohányozhatsz.

KAMIONOS Figyelj, csak egy szóra.

BODYGUARD Mi van, szívózni akarsz?

KAMIONOS Erdélyből jöttem, kamionos vagyok, itt pihen a verda kint a parkolóban, van még egy óram, te biztos tudod, melyik csajjal érdemes vagy lehet...

BODYGUARD A klotyó kint van, öreg, ott oldd meg.

KAMIONOS Ne csináld már, haver.

BODYGUARD (körülpillant) Na jó. Mit szállítasz?

KAMIONOS Ásványvizet.

BODYGUARD Ennyi?

KAMIONOS Te vagy a Gagarin?

BODYGUARD (otthagyná) Nem, a Tyereskova.

KAMIONOS Én meg a szódás vagyok. Erdélyből, érted?

BODYGUARD Akkor idd meg a szódádat, de a szénsavat ne itt bőfögd fel, mondtam, hogy itt szellőztetés lesz. (Otthagya) Sanyika, mindet kinyissam?

SANYIKA (ő a disc-jockey, jön jobbról a hangfalakhoz) Valami gond van a mélynyomókkal. Nem jön jól a basszus. Nincs neki fénye.

BODYGUARD (tovább nyitogatja az ablakokat) És mi lesz a szöveggel?

SANYIKA Be vagyok rekedve.

BODYGUARD Én meg lesántuljak? Pont ma?

SANYIKA Jó a fülbevalód.

BODYGUARD Tegnap nyertem a teremben. Kétszázat nyomtam fekve.

SANYIKA (babrál egy hangfallal) Nem volt bedugva. Ne hagyj, hogy a cuccot szétrugdossák nekem. (El jobbra)

BODYGUARD Oké, Sanyika. De a szünet után lököd?

SANYIKA Lököm, ne szarj be.
KAMIONOS Figyelj, Tyereskova, ne szórakozz velem...
BODYGUARD Ne buzizz itt, öreg, mer lenyomom a torkodon a füstöt.
KAMIONOS Te meg ne húzz fel, köcsög, mer bejövök ide a kamion-
nommal, és úgy szétreped ez a szar, hogy a fal adja a másikat. (El)

Kese és a Melós jönnek a másik bejáraton sörökkel

MELÓS Azért csak meg bírod inni. A dobozos négy kiló, és még csak fél tíz van.
KESE Én a bukszáról beszélék.
MELÓS Melyikkel voltál? Nem figyeltem.
KESE A nyakiglábbal. Mint egy zsiráf, kétszer átférek alatta. Mit gondolsz, az ilyen nagyoknak a bulája is nagy?
MELÓS Nem tudom. Én azzal a kis csontossal voltam.
KESE És?
MELÓS (vállat von) Asszem, zsidó a csaj.
KESE Az jó! Azok nagyokat nyögnek meg sikoltoznak közbe.
MELÓS Honnan veszed?
KESE Nem tudom. Talán a Fejes Béci mondta.
MELÓS Ez végig a Saront meg az Izraelt lökte.
KESE Mer biztos az érdekl. A politika. Vannak ilyenek. A pártokra izgulnak. Nyomjad Európát neki meg a parlamentet.
MELÓS Nyomja a hóhér. Nem nézek én híradót, csak a Blikket veszem, de inkább anyám olvassa most, hogy bent van a kórházba. Be szokom neki vinni.
KESE Akkor most nálatok lehetne?
MELÓS Persze hogy lehetne, hát mondtam, hogy üres a nagyház is. Hát azért jöttünk le, nem?

A másik bejáraton Hosszúcomb és Érzelmes jönnek, Bacardi-kólát isznak szívószállal

HOSSZÚCOMB Melyik volt?
ÉRZELMES Azt mondta, hogy Ariel az egy mosópor.
HOSSZÚCOMB Mér, nem?
ÉRZELMES Tudod, hogy hogy mondtam.
HOSSZÚCOMB Ezek itt mind bunkók, én előre megmondtam.
ÉRZELMES Megfájdult a fejem. (Néz elődik)

Langgaléta jön a büféből, nézi őket

HOSSZÚCOMB A Nejlomba kellett volna inkább. Normál pasik nem járnak ide.
ÉRZELMES A Nejlomba se.
HOSSZÚCOMB Mégse lehet mindig vibrátorral.
ÉRZELMES Hallgass, néznek minket.
HOSSZÚCOMB (fordul) Melyik?
ÉRZELMES Ne fordulj arra!
HOSSZÚCOMB Az a langaléta?
ÉRZELMES Neked pont jó lenne. Felnézhetsz rá.
HOSSZÚCOMB Én nem kéfélek állva.
ÉRZELMES Nem úgy értettem. Csak hogy elég magas.

LANGALÉTA (Bodyguardhoz) Elnézést, föl tudsz váltani egy tizezrest?

BODYGUARD A büfében, öreg.

LANGALÉTA Ez az, hogy nincs neki aprója.

BODYGUARD Akkor írassad föl.

LANGALÉTA Azt mondta, nem lehet.

BODYGUARD Mondjad, hogy én mondtam. Hogy az Imi mondta, hogy neked felírhat.

LANGALÉTA (elmosolyodik) Így megbízol bennem?

BODYGUARD Ez a dolgom, öreg. A szemem, mint a röntgen.

LANGALÉTA Kösz, testvér, rendes vagy. (Kimegy a büfébe)

ÉRZELMES Kiment?

HOSSZÚCOMB A bunkók még itt vannak.

KESE (nézi a csajokat) Mit gondolsz, tényleg bezár a gyár?

MELÓS Miért zárna be?

KESE A másik csajszi mondta.

MELÓS Dehogyan zár be.

KESE Azt mondta, benne volt a Blikkbe. Te nem olvastad?

MELÓS Mondom, hogy anyámnak viszem be.

KESE Akkor majd kérdezz rá tőle, ha bemész. Meg a zsiráftól is megkérdezheted. Mer cserélünk, zsiros kenyér? Tied a canga, én meg megyek a zsidóra.

MELÓS (a sörre) Jó, de előbb nyomjunk be még egyet.

KESE Inkább egy felest, az jobban felhozza a szintet.

Mindketten el

HOSSZÚCOMB Mér nem a diszkóssal kezdesz? Az legalább helyes.

ÉRZELMES Helyes, de fiatalabb tőlem legalább ötlet.

HOSSZÚCOMB Na és?! Jobban bírja.

ÉRZELMES Én nem tudok akárkivel.

HOSSZÚCOMB Figyelj, ha bögni kezdesz, szétmegy a hajad.

ÉRZELMES Ez Loreál. Bírja.

HOSSZÚCOMB Várjál. Megcsinálom a szemedet. (Szemceruzát vesz elő, megnyalazza, festi Érzelmes szemét)

FITOS (jön, hozzájuk lép) Bocsi, csajok, van egy cigitek?

HOSSZÚCOMB Ez nem a büfé, húsom. Vegyél magadnak.

FITOS Jó, de nem árulnak.

HOSSZÚCOMB Akkor mást szívjál.

FITOS Hülye picca.

ÉRZELMES (pislog, festék került a szemébe, félig vakon) Mi van?!

HOSSZÚCOMB Semmi, anyám, csukd be, még nem vagy kész.

FITOS Mér nem bírtok egy kurva cigit adni?!

HOSSZÚCOMB (tovább festi Érzelmest) A dohányzás káros az egészségre.

FITOS Ne mondd! És a vakolat nem?

ÉRZELMES (pislog) Milyen vakolat?

HOSSZÚCOMB Hagyjad, Juci. (Fitosnak) Kopj le.

FITOS (Érzelmesnek) Hiába kensz magadra maltert, az nem tart össze, csonti. (Otthagya őket, Bodyguardhoz megy) Szia, adj egy rövid Malbit.

BODYGUARD (becsukja az ablakokat) Hat kiló.

FITOS A boltban csak négynyolcvan!

BODYGUARD Akkor vegyél a boltba.

FITOS Jól van, adjál egyet.

BODYGUARD Más nem kell?

FITOS Mi? (Nem érti) Tüzem van.

BODYGUARD Oké. Várjál itt meg. (Kimegy a jockey-pult felé) Sanyika, folytassad, lejárt a tíz perc!

SANYIKA Nem jön vissza a jel! Most a magas ment ki. (Jön jobbról a hangfalhoz, belerúg) A rohadt életbe.

FITOS (Sanyikához) Figyelj, te meg mi vagy?

SANYIKA Pedig be van dugva. (Üti a hangládát)

FITOS Bika vagy?

SANYIKA (babrál rajta, a hangszóró búgni kezd; kiüvölt jobbra) Húzzad már le, Imre! (A hangláda sípol) Nem azt! A pirosat! (Kirohan jobbra)

FITOS (utánaszól) A Bika jó a Szűzzel!

BODYGUARD (egy doboz cigivel jön vissza, Fitoshoz) A Sanyit most hagyjad. Melózik, nem látod? Ó a disz-zsoké itt.

FITOS (pénzt vesz elő) Tessék.

BODYGUARD Csak hosszú van.

FITOS Mindegy.

BODYGUARD De ez hatötven.

FITOS (kifizeti) Fordulj fel.

BODYGUARD Jó. Majd ha ráérek.

Fitos rágyújt

Kint szívjad, hallod?

Fitos elfordul

Numeró három

Feldübörög a negyegyed, csak a basszus nyomja, van fénye

SANYIKA (görkorcsohlyán perdül középre, fején marslakósissak hat antennával, villogó fényekkel. Ruhája is ki van dekorálva: pislogó rubinszemek, hát-só biciklilámpák villognak rajta. Mikrofonba nyomja) Ittas vezetésért és gyorshajtasért letartóztatták Lee Ryent, a népszerű Blue Együttes énekesét.

A terem két bejáratában lagymatag érdeklődők tűnnek fel, köztük János

SRÁC (benéz) Mi a fasz? Itt a világvége?

SANYIKA A húszéves fiatalember hajnali négykor egy lányhoz sietett, akivel megbeszélte, hogy hancúroznak egyet. Pechjére a rendőrök megállították, mert túllépte a megengedett sebességet negyvenezer fontos Porschéjával. A szonda kimutatta, hogy jócskán felöntött a garatra. Lee-t letartóztatták. (Kapcsol valamit magán, a lemez tovább forog, Lee Ryen énekel, Sanyika lenyom egy gyors piruettet)

ÉRZELMES Gyere, igyunk még egyet. Ez legalább bejön. A Bacardi-kóla. Abban sose csalódhat az ember.

HOSSZÚCOMB (Sanyikát stiröli) Hoznál nekem?

Érzelmes kimegy a büfébe

SANYIKA Lee részegen vezetett! (Bömböli túl a zenét, aztán halkít rajta, nyekergeti, közben) Lee-t ez nem különösebben érdekelte, árulta el egy bennfentes, sokkal jobban aggódott amiatt, hogy elmarad a megbeszéltszexparti.

FITOS Nem Bika vagy. (Kisétál, ringva)

SANYIKA (utánapillant) Amikor a rendőrök megkérdezték, hogy kihez ment volna, kiderült, hogy a lánynak még a nevét se tudja, csupán arra emlékszik, hogy egy klubban ismerte meg.

HOSSZÚCOMB (Sanyikához, Fitosra utalva) Ne törődj velem!

SANYIKA (feldübörögtet egy loopot, majd Hosszúcomb felé) Lee-t hat órára egy cellában helyezték el, hogy kijózanodjon. Jövő pénteken lesz az első kihallgatása, de addig! Nekünk! Énekel! Lee! Ryen! (Kicsit kifulladásra húzza el a csíkot)

Hosszúcomb tapsol

SRÁC (bekiált) Ez egy diszkó, bazd meg, nem a tévékettő! Ezt a szart ott nyomjad! (El)

BODYGUARD (feltartott hüvelyekkel) Nagy voltál, Sanyika!

Megy a szám

ÉRZELMES (jön két új Bacardi-kólával, Hosszúcombhoz) Nincs kint a büfében.

HOSSZÚCOMB Persze, hogy nincs. Szerepelt az édes. (Táncolni kezd, a diszkópult felé csinálja a műsort)

ÉRZELMES Én a magasról beszélek.

KESE (besodródik a párok közt, akik táncolni kezdenek, nézi Érzelmest, megigazítja a nadrágját – ott –, aztán vigyorogva elveszi a lánytól az egyik kólát) Segíthetek? (Megszívja)

ÉRZELMES Te, figyelj, ez négyszáz forint a büfében.

KESE (bólint) Az a jó benne, hogy meleg. Én mindig meleg kólát iszom a melegben. (Iszik)

ÉRZELMES Add vissza, az a barátnőmé.

KESE (visszaadja) Táncolunk?

Érzelmes Hosszúcombba pillant. Hosszúcomb lehuny szemmel himbálja magát, bólogat, kezét nyújtja

ÉRZELMES (átadja az egyik kólát) Majd jövök. (Eltáncol Kesével)

KISCSAJ Tök édi vagy, hogy szereztél nekem. Olcsóbb, mint a konyak, és hamarabb is hat.

SRÁC Akkor mér nem jössz ki? Azt mondtad, kijössz.

Heni szendvicsekkel jön a büfé felől, a Srácot keresi

KISCSAJ (Heni felé) Mér nem veled mész el?

SRÁC Kivel?

KISCSAJ Láttalak, mikor a klotyóról kijöttem.

SRÁC (meglátja Henit, háttal fordít neki) Vele mindig lehet. Ott laknak nálunk, a szomszédba. Cinga.

KISCSAJ Nem látszik rajta.

SRÁC Rajtam se.

KISCSAJ Mér, te is az vagy?

SRÁC Még csak az kéne. Ha cigány lennék, nem is születnék meg.

KISCSAJ Nem tudnád előre.

SRÁC Érezném a szagon.

KISCSAJ A csecsemő nem érez még az anyaméhben.

MELÓS (Hosszúcombhoz, aki egyedül táncol közepén) Beszállhatok?

HOSSZÚCOMB Ja. A hathúszasba.

Melós eloldalog

SRÁC Figyelj, menjünk már ki.

KISCSAJ Nyugi. Mondom, hogy még nem hat. Nézd meg a kezemet.

Remeg? Nem remeg.

SRÁC Majd a lábad. Az remegni fog.

Heni Srácot keresi, kezében szendvicsek, megpillantja őket, próbálja átverekedni magát a táncolókon

KISCSAJ (kiszúrja Henit, emeli a lábát) Jó lábam van?

SRÁC Járnai lehet rajta.

KISCSAJ De régi vagy! Ovikatona.

SRÁC Jól van, csak vicceltem. Neked van itt a legjobb lábad.

KISCSAJ (Hosszúcombba – másik irány, csak hogy Srác ne lássa a közeledő Henit) Nem annak a svédnek?

SRÁC Az a Dimulasz csaja volt. Ott dolgozik a telepen, a bálás butikban, valamilyen Klára.

KISCSAJ Tetszik neked?

SRÁC Tetszik a faszomnak. Nekem te tetszel.

KISCSAJ Tudom. Mindenkinek. Az egész suli rám hajt. Még a tanárok is.

SRÁC A tanár nem számít. Aki tanár, az fasz.

Heni most ér oda

KISCSAJ Most megcsókolhatsz.

Srác megcsókolja. Heni megáll mellettük

SRÁC Mi van?

HENI Vettem szendvicseket.

SRÁC Edd meg, csirke, nem vagyunk éhesek.

HENI Ne csináld már, Géza, neked vettem.

SRÁC Jól van, tedd le a hangfalra. (Eltáncol Kiscsajjal)

HENI Hülye fasz. (Beleharap az egyik szendviccsbe)

BODYGUARD (*arra sétál*) Ne itt morzsázz, pici, húzz ki a büfébe.
HENI A Gézát szívassad, megin be van baszva. Még ide se érünk, már
részeg. Miér?
BODYGUARD (*nevet*) Néztél ma tükörbe?

KESE Én nem szavaztam rájuk. Becsületszavamra!
ÉRZELMES És most miért mondod ezt nekem?
KESE Csak hogy tudjad. Én nyitott vagyok a zsidókra.
ÉRZELMES Légy szíves, ne lépj a lábamra.
KESE Mondjuk, amúgy egyet se ismerek, de nem hinném, hogy ők az okai.
ÉRZELMES Minek?
KESE Hát ennek. Ami van. Hogy eladtak minket lábon az amiknak.
ÉRZELMES Kik adtak el?
KESE Meg a franciáknak. Mindent kiárultak. Már az egész ország hit-
bizományba van. Csupa Mekdonald meg minden. Mondjuk, én a
hamburgert is megeszem, nekem mindegy, csak hús legyen. A ma-
gyar az húsevő fajta. (*Kís szünet, Érzelmes nem reagál, Kese úgy érzi, üt-
nie kell a vasat*) Amúgy nem hülyeség a politika, a csecsenek meg min-
den. Meg Izraelnek is tök igaza van, hogy az arabokat annyira le-
nyomja. Mit robbantgatnak?
ÉRZELMES Figyelj, hagyjuk ezt abba.
KESE Mi van, nyugós vagy?
ÉRZELMES Nem, csak fáj a fejem.
KESE Akkor nyomjunk be egy felest. Vagy sétáljunk ki a jó levegőre.
ÉRZELMES Köszt, de inkább nem. Ahol te vagy, ott rossz a levegő is.
(*Otthagya*)
KESE Most mér? Nem is fíngottam...

FITOS (*Kamionossal táncol*) Ma éjjel együtt áll a telihold a Marssal.
KAMIONOS Marha kajás vagyok. Te nem?
FITOS Utoljára ötezer éve volt hasonlóan közel a vörös bolygó, és a
mostani nagy esemény után még kétezerkétszáz év fog eltelni a kö-
vetkező találkozóig.
KAMIONOS Van kint kajám a kocsiban.
FITOS Persze túlzás randinak nevezni a jelenséget, hiszen a fene nagy
közelség tulajdonképpen ötvenhatmillió kilométernyi távolság.
KAMIONOS Mi is kábé ennyire vagyunk, ahogy érzékelem.
FITOS A Mars közeledése egyáltalán nem hat bolygónk életére, mert a
mi rendszerünkben a Nap a nagyfőnök, a Hold a kisleány, a többi
bolygó pedig csak statiszta.
KAMIONOS Ha megdöntöm az ülést, felláthatsz az égre. Méterhú-
szas szélvédőm van.
FITOS Ezt a Magyar Csillagászati Egyesület titkára, Mizser Attila ma-
gyarázta el nekem Bodajkon.
KAMIONOS Egy csillagász? Úrhajóst nem ismersz?
FITOS Úrhajóst még nem küldtek oda, de már készülnek. Egyébként
mit gondolsz, miért olyan érdekes a Mars közelsége?
KAMIONOS Miért?
FITOS Mert ez az egyik legtitokzatosabb bolygó. Gondolj csak a mars-
lakókra.
KAMIONOS Figyelj, ha a Gagarin küldött, akkor engem keresel.
FITOS Vagy gondold a száz évvel ezelőtti lázas izgalomra, amikor felfe-
dezték a bolygót behálózó vonalrendszert, és azt hitték, hogy öntöző-
csatornák!
KAMIONOS Töltött káposztám is van a hűtőben. Na? Hűtőm is van!
Dupla ágy az ülés mögött, minden.
FITOS (*bólint*) Ma már tudjuk, hogy semmiféle öntözésről nincs szó,
és élet sincs a bolygón, de a Mars a mai napig izgalomban tartja az
emberiséget.
KAMIONOS Engem más tartana izgalomba. Hallod? Még több, mint
félórára van.
FITOS Most tavasszal három űrszonda indult a bolygóra, és valamikor
összettel érnek oda.

KAMIONOS Dupla ágy az ülés mögött, mondom.
FITOS Sokan gondolják, hogy valaha volt ott élet, ennek a nyomát ku-
tatják majd a szondák.
KAMIONOS Majd én megszondázlak. Szondám is van.
FITOS Aki egy kis fényes pontnál többet szeretne látni, azt szívesen
látják a budapesti Polaris csillagvizsgálóban. Este tíztől hajnal egyig
figyelhetik a Mars és a telehold látványos együttállását.
KAMIONOS Ha átpakoltam, Debrecenig el is vihetlek.
FITOS Ugyanilyen rendkívüli nap lesz augusztus huszonhetedike,
amikor még közelebb lesz a Mars, és különböző részleteket is megfi-
gyelhetünk távcsővel a bolygó korongján.
KAMIONOS Nem értem. Most minek nyomod ezt?
FITOS Hogy teszteljelek. Hogy mennyire figyelsz.
KAMIONOS Mit figyeljek? Azt mondtad, nem a Gagarin küldött.
FITOS Milyen Gagarin? Engem figyelj! Az egyéniségemet! A személyi-
ségemet! Hogy milyen vagyok. Hogy mi az érdeklődésem.
KAMIONOS Nyugodjál már le, hát figyeltelek. Nem figyeltelek?
FITOS Ne mondd! És mit mondtam?
KAMIONOS Hogyhogy mit? Hát a Marsot, hogy együtt állnak.
FITOS Fúj, te Vizöntő vagy!

HOSSZÚCOMB (*még mindig a közepén táncol, felüvölt*) Boldogtalan va-
gyok!

LANGALÉTA Szia.
ÉRZELMES Szia.
LANGALÉTA (*kezet nyújt*) Kovalik Vince.
ÉRZELMES Götl Judit.
LANGALÉTA Egyedül?
ÉRZELMES Sajnos. (*Hosszúcomb felé int*) Vagyis a barátságosnómmal.
LANGALÉTA Aha. Akkor lassút vagy gyorsat?
ÉRZELMES Lassút.
LANGALÉTA Jobb is ebben a melegben.

Hosszan táncolnak

SANYIKA (*becsúszik, térdelve nyomja*) Kíméletlenül bírálta a minap a
szexi színésznő, Britanny Murphy exkedvese, Ashton Kutcher férfi-
asságának méretét. A *Nyolc mérföld* sztárja az amerikaiak körében
népszerű televíziós műsorban, a *David Letterman Show*-ban lépett fel.
A műsorvezető Britannyt volt barátjának Demi Moore-ral folytatott
kapcsolatáról faggatta, amire a vihogó színésznő csak annyit mon-
dott: azt gondolom, hogy kapcsolatuk lényege alapvetően abból áll,
hogy míg volt pasimnak a kor, addig Deminek valószínűleg a méret
nem számít. (*Kicsúszik*)

Hosszúcomb megtapsolja. Csak ő. Meg a Bodyguard. Egymásra néznek

Numeró négyes

KAMIONOS (*a tapsoló Bodyguardhoz*) Figyelj, haver, ide csupa agyas
picsák járnak?
BODYGUARD Mi van, megittad az összes szódavizet?
KAMIONOS Mondd már meg, hogy melyikkel lehet...! Amíg nem jön
a Gagarin, van még egy kis időm.
BODYGUARD Hajnali kettőig vagyunk nyitva, haver. Aki addig se tud
itt bulát szerezni, az nyugodtan meghalhat. (*Közönséghez*) Lehet tán-
colni, gyerekek, csak széket ne hozzunk be... (*Elakad a zene*) Mi van,
Sanyika, nem nyomod?
SANYIKA Mindig elakad ez a szar.
HOSSZÚCOMB Segítsek? (*Kimegy a diszkópulthoz – beindul a zene*)

HENI (a nézelődő Jánoshoz lép) Szia. Akarsz egy szendvicset?

JÁNOS Nagyon kedves vagy. Neked nem kell?

HENI Hal van benne.

JÁNOS (bólint) Őskeresztény jellep. (Beleharap a szendvicsbe) Ezt mindenki tudja, de hogy miért, azt senki. A hal görögül Ikthüsz, a betűk Jézus Krisztus Isten Fia Megváltó kifejezés kezdőhangjait jelölik. Ezt persze nem tanítják nektek a suliban.

HENI Én már kijártam a nyolcat.

JÁNOS Szalvétád nincsen?

HENI Minek?

JÁNOS Igazad van. Jézus is csak halat és kenyeret adott. Meg a bort, persze.

HENI Én nem iszok alkoholt. Gyűlölöm még a szagát is.

JÁNOS Helyes. Ez az első lépés. A Jelenések Könyve pontosan leírja...

HENI Figyelj, kérd már le azt a csajszi. (Sráccal táncoló Kiscsajra mutat)

JÁNOS (mosolyog) És mi lesz a szendvicsel?

HENI Jó, csak gyorsan edd meg.

KISCSAJ (Heni felé pillant) Nem szép, hogy szívatod.

SRÁC Szívatja a faszom.

KISCSAJ Nem bírom, akik rondán beszélnek.

SRÁC Dehogynem. Az ided nagyon bírja.

KISCSAJ Apám is káromkodik folyton, pedig pszichológus.

SRÁC Az id nem az apád. Az id a legbelső éned. Hiába nyomja neki a tudatcenzorod, hogy ne gyere ki velem, az ided kurvára akarja.

KISCSAJ Ez egy nagy hülyeség. Apám sose mondott ilyet.

SRÁC Két perc, és már jövőnk is vissza.

KISCSAJ Két perc? Kinek jó az? Nem gyorsasági futam.

SRÁC Azt hittem, gyorsítani akarsz.

KISCSAJ Nem is szpídet adtál.

SRÁC Az nem lehet. Nyolc kilóért vettem.

HOSSZÚCOMB (Bodyguardhoz) Táncolunk, nagymedve?

BODYGUARD Nem létezik. Más dolgom van.

HOSSZÚCOMB Megbánod.

BODYGUARD Persze. Már meg is bántam. (El dolgára, valamerre)

JÁNOS (Kiscsajhoz, Sráchoz lép, éppen lenyeli az utolsó szendvicsfalatot) Szabad?

SRÁC Kopy le, buzi, ne kérődzél itt.

JÁNOS Elnézést kérek.

KISCSAJ El vagy nézve. (Átöleli Jánost, ság) Szívd ki a nyakam, aztán vegyél nekem szpídet. (Eltáncolnak, visszanevet a Sráccra)

SRÁC (utánaszól) Figyelj, ez nem így megy...! Ezt így nem csinálhatod...!

Heni kárörvendőn integet a Srácnak. Srác Heni felé indul

FITOS (megállítja) Helló. Te mi vagy?

SRÁC Hagyjál, tiszta ideg lettem. (Menne tovább)

FITOS (elébe áll) Nem úgy. A horoszkópod hogy mi.

SRÁC Valaki nagyon felbaszott. (Menne)

FITOS (nem hagyja) Ha Ikrek vagy, akkor a napirend különösen fontos, mer sok kísértésnek vagy kitéve.

SRÁC Mindjár lerendezem.

FITOS Ha meg Nyilas vagy, mondjuk, akkor meg az van, hogy problémák adódhatnak pénzzel, örökséggel, munkával vagy üzleti vállalkozással kapcsolatban.

SRÁC Hagyjál már a faszba. (Otthagya, keresné az eltűnt Kiscsajt)

FITOS (utánaszól) Ha eddig anyagilag függél valakitől, elképzelhető, hogy ez a pénzügyi forrás elapad...!

CSÖCSBOMBÁZÓ (áttáncol egy taggal) Hagyd ezt a gyenge szöveget. Inkább játsszunk. Ország-város mehet? Csak közben figyelj a lépésre. Hátra, vissza, mellé, zár, mellé, zár... Aki elrontja, zálogot ad. A-val kezdjük. Algír... Most te mondasz, r-rel...

SRÁC (Bodyguardhoz) Figyelj, te nagyon átbasztál engem.

BODYGUARD Nyugi, kistestvér, ne szívd magad, mer vagy a guta üt meg, vagy én.

SRÁC C-vitamint adtál, bazd meg, anyag helyett.

BODYGUARD Nem, pajtás, anyagot adtam. Eksztazit kértél, nem?

SRÁC Akkor adj még egyet, bazd meg, mer az szar volt, amit adtál.

BODYGUARD Gyere idebb, nem kell a feltűnés.

SRÁC Ha átbaszol, leverlek.

BODYGUARD Te, engem?

SRÁC Fültől fülig vágom el a torkod.

BODYGUARD Ez nem a Rambo, öcsi. Egy rudi lesz.

SRÁC Az előbb nyolc kiló volt.

BODYGUARD És így haladunk a lenini úton vagy a hadak útján... Éjfélt után ezerkettő lesz. Kell, vagy nem kell?

SRÁC (fizet) Ha ez se hat, megbánod.

BODYGUARD (átad valamit) Persze, lenyomjuk szkanderben.

SRÁC (kést mutat) Majd ezzel nyomlak le!

BODYGUARD Na, azt nagyon gyorsan tedd el, kisgyerek, mielőtt hívom is a jardot.

SRÁC MÉR? Nekik is adsz? Faszom... (Röhögve el, keresi a Kiscsajt)

Bodyguard utána „iramlana”

SANYIKA (jön Hosszúcombbal, Bodyguardhoz) Imi! Átveszed a keverőt egy percre?

BODYGUARD (visszafordul) Én nem értek hozzá.

SANYIKA Be van állítva. Csak megnyomod, ha lejárt. Addig rázunk egyet.

BODYGUARD (indul a díszkópult felé) És ha most jön meg a szponzor?

SANYIKA Csak nem! (Táncolni kezd Hosszúcombbal) Kihívtuk a Blikket.

Abból lököm a híreket. Hátha szponzorálnak. Ha bejön, nyomatjuk.

Kicsit majd kifestem, hozok panorámát, van egy haverom, aki kurva jó benne, ilyen diapanoráma, csak nem állóképpel nyomja.

HOSSZÚCOMB És ha nem jön be?

SANYIKA Bejön. Már a neve is húz. (A feliratra) Európa diszko. Csatlakozás. Érted? Ezt most nagyon szopják. Erre kell rámenni, nem a sírás, hogy itt a világ vége. Nyomulni kell mindig. Továbblépni. Lesznek ötleteim.

HOSSZÚCOMB (ígéretes) Nekem is lennének...!

SANYIKA (Bodyguard felé) Az Imi szerezte a helyet, a cuccot én béreltem. Harminc rugó. A belépők egy húszas, a büfés leizzad tizet, éppen nullán vagyunk. Ha a szponzor beszáll, akkor fejleszték majd hangba meg fénybe, és lenyomjuk a Nejlont. Mindenki ide fog járni. Már ha bejön...

HOSSZÚCOMB (ígéretes) Nekem is lennének...!

SANYIKA (Bodyguard felé) Az Imi szerezte a helyet, a cuccot én béreltem. Harminc rugó. A belépők egy húszas, a büfés leizzad tizet, éppen nullán vagyunk. Ha a szponzor beszáll, akkor fejleszték majd hangba meg fénybe, és lenyomjuk a Nejlont. Mindenki ide fog járni. Már ha bejön...

HOSSZÚCOMB (ígéretes) Nekem is lennének...!

SANYIKA (Bodyguard felé) Az Imi szerezte a helyet, a cuccot én béreltem. Harminc rugó. A belépők egy húszas, a büfés leizzad tizet, éppen nullán vagyunk. Ha a szponzor beszáll, akkor fejleszték majd hangba meg fénybe, és lenyomjuk a Nejlont. Mindenki ide fog járni. Már ha bejön...

HOSSZÚCOMB (ígéretes) Nekem is lennének...!

SANYIKA (Bodyguard felé) Az Imi szerezte a helyet, a cuccot én béreltem. Harminc rugó. A belépők egy húszas, a büfés leizzad tizet, éppen nullán vagyunk. Ha a szponzor beszáll, akkor fejleszték majd hangba meg fénybe, és lenyomjuk a Nejlont. Mindenki ide fog járni. Már ha bejön...

HOSSZÚCOMB (ígéretes) Nekem is lennének...!

SANYIKA Kurva jó lenne, de nem lehet. Látod, már váltott a cucc. De csak két lemezt vált magától.

Ötödik numera

SANYIKA Muszáj visszamennem.
HOSSZÚCOMB És a szünetben?
SANYIKA Átkötök pár dolgot, hogy jobban szóljon.
HOSSZÚCOMB És utána?
SANYIKA A buli után? *(Indul a diszkópulthoz)*
HOSSZÚCOMB *(utánaszól, tréfás fenyegetés)* Lehet, hogy megvárlak!

KESE *(a bábészködő Melós vállára csap)* Mi van, mit lógatod?
MELÓS Semmit. Hazamegyek.
KESE Ne légy már ennyire magad alatt!
MELÓS Nincs kedvem.
KESE Tépj rá, cseszed, mint az esztergára. Azt is utálja az ember, de csak belejön, ha már belekezdett. Annyi jó bőr van itt.
MELÓS Mind valakivel van.
KESE Ne erre gondoldj, hanem hogy valaki mindegyiket unja!
MELÓS Nem tudok rokizni.
KESE Ki tud? Senki se tud! Rázod meg lépkedsz. Ne csináld már, Jóska! Hát ezért jöttünk le! Beszélj nekik a régi kocsikról, ahhoz értesz, nem? *(El a büfébe)*

JÁNOS Csak a hit a fontos. Nekem elhíheted. Én is kipróbáltam mindent. De Jézus megmutatta a helyes utat, amit követnem kell.
KISCSAJ Miért, Jézus is buzi volt?
JÁNOS Ne monddad így. Pejoratív. Mi melegek vagyunk. Vagy más érdeklődésűek.
KISCSAJ Jézus nem volt meleg.
JÁNOS Talán nem így kifejezetten, de soha nem volt nője.
KISCSAJ És a Mária Magdolna?
JÁNOS Lehet, de csak egyszer.
KISCSAJ Miért? Szerinted nem élvezett el?
JÁNOS Nem kell ajtóstól rontani a házba. Az igazi érzelmeket semmi és senki nem pótolja.
KISCSAJ Nem is azér. Csak jó.

HENI *(megállítja a Srácot, az a Kiscsajt keresi)* Mit koslatsz utána?
SRÁC Húzz innen a faszba.
HENI Mér nem velem táncolsz?
SRÁC Később, csirke. Van itt elég faszfej. Keress magadnak.
HENI Nekem nem kellene. Én veled akarok csak.
SRÁC Én meg nem. Majd a végén.
HENI Akkorra reggel lesz, és te be leszel baszva..
SRÁC Faszom lesz reggel. Kettőkor csuknak.
HENI Ne igyál többet.
SRÁC Jól van, dugulj már el.
HENI Géza! Tudod, hogy szeretlek.

Srác otthagya

LANGALÉTA ...pedig nem szoktam diszkóba járni.
ÉRZELMES Én se.
LANGALÉTA De, mondom, új hely, kicsit körülnézek.
ÉRZELMES *(izgul, nehogy rosszat mondjon)* Az a baj, hogy minden olyan kelet-európai. Se tér, se levegő, se perspektíva.

LANGALÉTA Csak rajtunk múlik. Az ember higgyen önmagában.
ÉRZELMES Persze, de most nézd meg! Hát kik vannak itt? Ezekkel!
LANGALÉTA Nem mindenki ilyen, aki itt van. Te például.
ÉRZELMES Mondom, hogy nem szoktam. Csak a Kaját kísértem le.
LANGALÉTA Mindjárt láttam rajtad. Az ilyesmit meg lehet érezni.
ÉRZELMES Baj van a kölnimmel?
LANGALÉTA Dehogy. Nagyon jó kölnid van.
ÉRZELMES Nem is kölni. *(Elpirul)* Parfüm.

MELÓS *(Csöcsbombázóhoz lép)* Szia. Jóska vagyok.
CSÖCSBOMBÁZÓ Mondj egy várost sz-szel.
MELÓS Szeged. Miért?
CSÖCSBOMBÁZÓ Debrecen.
MELÓS Mi?
CSÖCSBOMBÁZÓ *(táncolni kezd)* Te jössz, n-nel.
MELÓS Milyen ennel?
CSÖCSBOMBÁZÓ Hátra, vissza, mellé, zár, mellé, zár... Nürnberg, Noszvaj, Neszmély, zár, Nógrád, zár...
MELÓS Nem, ez nekem nem megy.
CSÖCSBOMBÁZÓ Hátra, vissza, mellé, zár, mellé, zár...
MELÓS Bocs, de ki kell mennem. *(Otthagya)*

LANGALÉTA A hétből öt nap még valahogy csak elfogy. Valamit dolgoznak... De aztán rájuk zuhan a hétvége, és semmi. A tömegsport meghalt...
ÉRZELMES Attól még lehetne kirándulni, kiállítást nézni, olvasni...
LANGALÉTA Tedd a szívedre a kezed.
ÉRZELMES *(odateszi)* Tessék.
LANGALÉTA Szép szíved van.

MELÓS *(ácsorog, kiszúrja Henit, aki szintén csak támasztja a falat, odamegy hozzá)* Szia. Jóska vagyok. *(Szótlatlan táncolnak)* Neked melyik a neved?
HENI Heni.
MELÓS Heni?
HENI Utálom a Henriette-et.
MELÓS Azér nem kell szomorkodni, Heni.
HENI Nem szomorkodok.
MELÓS Nekem Zsigulim van, pedig a legjobban a régi, kissé szögletes vonalvezetésű autók szeretem. Főleg az amerikai típusokat, mint például a Camaro vagy a Corvette. Van egy ilyen könyvem a régi kocsikról. Mikor horgászni megyek, mindig magammal viszem. Ha nincs kapás, nézegetem. Csak a képeket, persze, a többi angolul van.
HENI A Géza tud angolul.
MELÓS Milyen Géza?
HENI De már nem érdekel. *(Melóshoz simul, forgatja, hátha Srác észreveszi őket, de Srác nincs a közelben)*
MELÓS *(zavartan lépeget a lánnyal)* Pont ilyen lett volna, ha egy húgom lenne.

SANYIKA *(bedzsesszel, teljes szerelésben, Hosszúcombnak nyomja)* Súlyos betegem is színpadra áll Lang Györgyi, a Pa-Dő-Dő zenekar lilábbik fele! Az énekesnő hetek óta kínzó idegbecsípődéssel küzd a gerincében. A folyamatos gyógyszeres és alternatív kezelések ellenére állapota semmit nem javul, így szinte lépni se tud a fájdalomtól. Az énekesnő mindenesetre azt nyilatkozta, hogy a holnap megrendezésre kerülő koncertjüket minden körülmények közt MEGTARTJÁK!

Numeró hat

PA-DÖ-DÖ

JÁNOS Sokan attól félnek, hogy a világ egy nukleáris holokausztban ér véget. Mások úgy gondolják, hogy a környezetszennyezés is elpusztíthatja a világot. Megint mások azért aggódnak, hogy a gazdasági káosz miatt jön a világ vége.

Kiscsaj kétségbeesetten nézeget, kérné le valaki, vagy a Srác jönne már a szpíddel

De a Biblia nem így írja. „Jön a szabadulás a Sátánnak és a dolgok gonosz rendjének a világból...”

SRÁC *(odalép, Jánoshoz)* Húzol el a faszba?!

JÁNOS *(elpirul)* Tessék?

SRÁC Gyere, hoztam neked... *(Elhúzza a Kiscsaját, eltáncolnak)*

János csak áll a senki földjén megalázottan, körbepillant

KAMIONOS *(jön be a büféből, kezében sörösüveg, Jánoshoz lép)* Figyelj, öreg...

János kicsit elpirul, kérdően magára mutat

(Bólint) Gyere már kijebb...

János követi a Kamionost

Nem lehet szót érteni ebben a ricsajban.

JÁNOS *(zavarban van)* Hát nem éppen klasszikus zene...

KAMIONOS *(stíróli a táncolókat)* Figyelj, te itt ismerős vagy?

JÁNOS *(tartózkodó)* Nem mondhatnám...

KAMIONOS Az a baj, hogy én se. Ráadásul először csinálom ilyet. És még ez az ing is...

JÁNOS Nem áll rosszul. Bár a sárga a keresztény kánon szerint a gyűlölet színe.

KAMIONOS A hülye román adta. Ráadásul nejlön. Nagyon levennem már.

JÁNOS Tényleg kellemetlen lehet ebben a melegben.

KAMIONOS Figyelj, nem ismersz véletlen egy Gagarin nevű tagot?

JÁNOS Dehogynem.

KAMIONOS Itt van?

JÁNOS Hogy lenne? Már régen meghalt.

KAMIONOS Mi?!

JÁNOS De az élő Krisztus mindenütt jelen van.

KAMIONOS Nekem azt mondták, ő fog megkeresni.

JÁNOS Igen, de ahhoz nyitottnak kell lenned, és neked is keresned kell őt.

KAMIONOS Hogy keressem, ha egyszer nem ismerem? Mondtam a románnak, hogy ez nem lesz jó így.

JÁNOS Krisztus bennünk lakik. Mindannyiunkban.

KAMIONOS Melyik az a Krisztus? *(Táncolókra)* Az a hosszú hajú? Vagy a szakállas?

JÁNOS Én vagyok, és te vagy.

KAMIONOS Hagyd már ezt a hülye kémszöveget, öreg, ne fossál annyira, itt már nincsenek fináncok. Szóljál a Krisztusnak, hogy itt vagyok, itt áll a verda kint a parkolóba, jöhet a Gagarin, pakoljon, és tűzők. Még az ásványvizet is le kell rakodnom Berettyóújfalun. Reggel lesz, mire Debrecenbe érek ebben a ködben.

JÁNOS Én is zavarban voltam első alkalommal. Könnyebb, ha vállalod magadat.

KAMIONOS Mi az, hogy vállalom? Itt lennék különben? Essünk már túl rajta.

JÁNOS Ne haragudj, de nekem ez így túl nyers.

KAMIONOS Mi az, hogy nyers, már egy órája tipródok itt Máriaköcsögön, és még egy rohadt bukszát se tudtam lekasztani.

JÁNOS Sajnálom, de abban nem segíthetek.

KAMIONOS Legalább a Krisztust mutasd meg, a többit én intézem.

JÁNOS Sokan vannak a hivatottak, de kevesen a választottak.

KAMIONOS Ilyen az én formám. Pont egy hülyével kell... *(El)*

FITOS Úgyis kitalálom. Nem Rák vagy.

KESE *(szédeleg tánc közben)* Nem.

FITOS Pedig a Rák úgy érzi most, hogy hivatásában, szerelmi életében egy új, érdekes szakasz küszöbén áll, s érzése nem csalóka.

KESE Nem.

FITOS Ebben a szakaszban azok a Rákok, akik fontos pénzügyi döntés előtt állnak, rájönnek, hogy milyen lényeges az, hogy megbízható barátai, tanácsadói legyenek. Ez is egy út a sikerhez.

KESE Nem.

FITOS Bocs, ez nem is a Rák volt, hanem a Skorpió. De te nem Skorpió vagy.

KESE Nem.

FITOS Ha ragaszkodik a régi szép időkhez, a Bika az állandó idegeskedés állapotába kerül, mert senki sem tudja irányítani az állandóan változó életet.

KESE Nem.

FITOS Depresszióknak, idegeskedésnek semmi körülmények között nem szabad helyt adnia.

KESE Nem.

FITOS *(tetszik neki a pasas)* Ha sikerre vágyik, úgy kell gondolkodnia, mintha már sikere lenne.

KESE Nem vagyok Bika.

FITOS Az Oroszlán viszont új vállalkozás kezdetén könnyen elgáncsolhatja magát, s ha elveszik egy terv részleteiben, és nem látja az összefüggéseket. Gondolja át, kinek a támogatására számíthat.

KESE Bocs, de rosszul vagyok. *(Kifelé botorkál)*

FITOS *(követi)* Amíg kételkedik önmagában, és bizonytalanul mozog a társaságban...

KESE Mindjárt visszajövök, csak kidobom a taccsot.

FITOS Tudtam, hogy Halak vagy! A Halak jó a Szűznek! Hallod...?!

SRÁC Na, kezd már hatni?

KISCSAJ Madonna filmrendező férje, Gáj Ricsi harmincnégy, megvédte feleségét, amikor az rossz kritikát kapott a Londonban futó *Ap for Grepss* című darabban való játékáért.

SRÁC Mi van, kezd már hatni?

KISCSAJ Gáj szerint Madonna káprázatos teljesítményt nyújtott, és a kritikusok csak féltékenyek.

SRÁC Pörögsz?

KISCSAJ Ez azért szép, nem? Hogy így megvédte.

SRÁC Én is megvédelek, csak menjünk már ki.

KISCSAJ Biztos engem akarsz?

SRÁC MÉR, hát kinek nyomom, kinek hozok szpídet?

KISCSAJ Lehet, hogy csak behelyettesítesz.

SRÁC *(vigyorog)* Majd be, csak legyünk már kint.

KISCSAJ Ne röhögj, van ilyen. Lehet, hogy a Madonnát akarod kifeléni, rá gondolsz, meg minden.

SRÁC Nem gondolok én senkire.

KISCSAJ Így görbül meg? Esküszöl, hogy jó lesz?

SRÁC Mint egy atombomba. Kisül az agyad. *(Elviszi, kifelé)*

LANGALÉTA Gyerekekkel voltam mint kisegítő, tudod, a táborban. Mentünk föl a hegyre. Nagyon ki voltak a kis csákok bukva. Már vagy két órája mentünk az erdőben. És akkor rákezdtem. (*Ritmusra*) Szép ez az erdő.

ÉRZELMES Szép ez az erdő?

LANGALÉTA (*ritmusra*) Jó benne járni! Nem vagyok fáradt! Nem is leszek az! (*Magyaráz*) Tudod, mint az amik a seregben. Hogy megy elől a tizedes, a többiek a visszhang. És akkor elhiszi az ember, hogy szép meg tehetséges. És nemcsak hogy elhiszi, de az is lesz. Ez be van bizonyítva. Csak mondogatni kell.

ÉRZELMES Szép ez az erdő.

LANGALÉTA Jó benne járni.

ÉRZELMES Nem vagyok fáradt.

LANGALÉTA Nem is leszek az.

ÉRZELMES Tényleg jó.

LANGALÉTA Aztán megtanítottam nekik így két Petőfi-verset. (*Ritmusra*) „Egész úton – hazafelé – / Azon gondolkodám: / Miként fogom szólítani, / Rég nem látott anyám.”

ÉRZELMES Biztos jó tanár lettél volna, ha felvesznek.

LANGALÉTA Nem a világot kell megváltoztatni, hanem önmagunkat. Így lehet átadni nekik Petőfit is. (*Ritmusra*) Nincsen apám, se anyám, se istenem, se hazám...

ÉRZELMES (*félnék*) Ez nem József Attila?

MELÓS Bocs, de a haverom eltűnt.

HENI Visszajössz?

MELÓS Seperc. (*Kifelé indul, vele szemben betámolyog a Kese*) Mi van, Gyuszi, mi baj?

KESE Nem kellett volna azt a szar kólát meginni. A fekélyem nem bírja.

MELÓS Nem is mondtad, hogy van.

KESE Ja, meg a szar májam.

MELÓS Lenyomjuk egy sörrrel? A sör az megnyugtatja. A feles tett be neked. A második feles.

KESE Nem is zsidó a csaj.

MELÓS Melyik?

KESE Jól van, felejtse el.

MELÓS Zsidó vagy nem zsidó, nekem édes mindegy. Rám sose buknak.

KESE Mer nem hajtasz, mondom! Nyomni kell nekik, attól begerjednek. (*Gyomrára*) Csak ne görcsölne így.

MELÓS Amíg anyám megvan, nekem nem kell nő igazán.

KESE Akkor mér jövőnk le, te nagyon hülye?

MELÓS Mindenki jár, ez van.

KESE Beszélj összevissza. Láttam a kis bukszát, akivel nyomtad. Nagyon tapadt.

MELÓS Az még szinte gyerek.

KESE Aha! Aztán csodálkozol majd, ha gyereke lesz.

ÉRZELMES Nekem Ady a kedvencem.

LANGALÉTA Azt a Latinovits tudta nagyon szavalni.

ÉRZELMES Vagyok, mint minden ember...

LANGALÉTA Fenség...

ÉRZELMES Titok...

LANGALÉTA Észak-fok...

ÉRZELMES Idegenség...

LANGALÉTA Lidérces messzi fény.

ÉRZELMES Lidérces messzi fény.

MELÓS És te? Azzal a fitosszal?

KESE Avval lettem rosszul.

MELÓS Okádtál is?

KESE Egy sör tényleg lehet, hogy előbb jót tenne.

MELÓS Menjünk akkor. Dobozosat fizetek neked.

KAMIONOS Nem vagyok Vizöntő, kamionos vagyok!

FITOS (*ingerli*) Ne mondd!

KAMIONOS Állj már le, anya, most nem rád nyomulok. Csak azt mondd meg, ismeresz-e itt valami Krisztus nevű tagot.

FITOS Nagyon eredeti. Előbb a Gagarin, most meg a Jézuska.

KAMIONOS Nem Jézuska. Krisztus. Komolyan kérдем.

FITOS Ne mondd! Akinek büféje van a Fötéren?

KAMIONOS Nem tudom, miye van, de üzletem van vele, és már félórát késett.

FITOS Akkor ő az. Állandóan kavár. De nem Krisztus, hanem Krisztosz. Görög. Dimulasz Krisztosz.

KAMIONOS Itt van?

FITOS Nem tudom. Nyilas. A Nyilasok nem jök a Szűznek.

KAMIONOS Kösz, sokat segítettél. (*Othagyja*)

FITOS (*utánaszól*) Papa!

KAMIONOS Igen?

FITOS (*nevet*) Jó az inged...

SRÁC (*jön vissza, kintről, Kiscsajjal*) Na, mit mondtam? Az agyad is szétment!

KISCSAJ Neked. Én semmit nem éreztem.

SRÁC Én se, faszom, én se.

KISCSAJ Akkor mit nyögtél meg hörögtél, mi?

SRÁC Hogy felturbózzalak. Hogy valami neked is legyen.

KISCSAJ Hát nem lett, érted? Semmi nem lett.

SRÁC A fasznak nyeltél annyi szpidet.

KISCSAJ Mind ilyenek vagytok. Csak a szátok nagy. De majd elmesélem, hogy mekkora vagy, ne félj!

SRÁC Anyádnak meséld el. Fog örülni. Kurva.

KISCSAJ (*hangos*) Fel se húzzák, és máris elsül neki!

SRÁC Kussolj, bazd meg, mer leverlek.

KISCSAJ Hú de erős gyerek...

SRÁC (*előveszi a kést*) Kussolj, mer kivágom belőled, mint a négereknek, és akkor szedhetsz, bazd meg, akármennyi szpidet.

HENI (*futva jön*) Mi van, Géza?

SRÁC Semmi, faszom, semmi.

KISCSAJ Ez az. Most nagyon jól megmondtad!

HENI (*a késre, rémült*) Tedd el, ne hülyeskedj.

SRÁC (*Heninek*) Szopj le, hülye kurva.

HENI Gyere, menjünk haza.

SRÁC Kopjál már le.

KISCSAJ Vigyed csak! Nekem nem kell! Rohadt geciláda.

BODYGUARD (*jön*) Mi lesz ott, gyerekek, maradunk csöndben?

SRÁC Te is húzz a faszba...

BODYGUARD Dugulj el, kishaver, mer ha felpróbállak, eladom a bőrdet, bazd meg, lámpaernyőnek.

SANYIKA (*begördül mögöttük középre*) A hollywoodi akcióhős, Jean-Claude Van Damme elismeréssel adózik a balett kifinomult világának. (*A hangszóró sípol, búgni kezd*) Állítása szerint balett-tudásának köszönheti, hogy egy teljesen egyedi harci technikát fejlesztett ki...

A hangszóró tombol, szinuszhullám dübörög, mindenki befogja a fülét, Sanyika gombokat tekerget, pörög, vonaglik, padlóra kerül, mintha breakelne, körbeveszik, nézik...

BODYGUARD (*rohanva fut jobbra, kikapcsol mindent, sötét*) Szünet, gyerekek. Hüljetek le szépen.

MÁSODIK RÉSZ

Hetedik numera

Mire a közönség visszaér, már mindenki táncol, rock and roll megy

CSÖCSBOMBÁZÓ (*tánc közben*) Rembrandt.

KESE Az ki?

CSÖCSBOMBÁZÓ Éjjeli őrjárat... Festő. Te jössz, t-vel.

KESE Tanhajzer.

CSÖCSBOMBÁZÓ Az nyitány, nem ember.

KESE Akkor Tutenkámén.

CSÖCSBOMBÁZÓ Hátra, vissza, mellé, zár, mellé, zár.

■

MELÓS (*izzad*) Gyakran mondjuk egy autóra, hogy egyéni vonalvezetése van. Ott a Honda Accord Tourner. Bár az autó eleje még sugall némi átlagosat, a hátsó ajtóktól kezdve azonban minden megváltozik.

FITOS Ne mondd! Roy gyakran ír az autójában dalokat.

MELÓS (*kizökken*) Milyen Roy?

FITOS Csak úgy a semmiből rémlik fel neki. Ráéneklí a mobiljára, úgy veszi fel, érted? A rögzítőjére, hogy nehogy elveszzen.

MELÓS Micsoda?

FITOS A dallam.

■

KESE (*visszavág*) A roki nem lépés, hanem filing. A bátyám ötvenéves. Gitározott hatvannyolcba. Most rokkantnyugdíjas. Ideggel.

CSÖCSBOMBÁZÓ Nofretiti. Királynő Egyiptomban!

KESE Isten.

CSÖCSBOMBÁZÓ Isten se ember.

KESE (*nevet*) De híres, nem?

■

KISCSAJ (*valakivel táncol*) Vegyéél nekem szpidet!

■

SANYIKA Most jobban szól, nem? Ezen múlik minden.

HOSSZÚCOMB (*nem hallotta*) Tessék?

SANYIKA A hangzás a lényeg.

HOSSZÚCOMB Nem hogy milyen szám megy?

SANYIKA Az mindegy. Mint a hírekben. A hangzás a fontos. Meg a tempó. (*Mutatja, mintha rap*) Borracho Trichóban csigaversenyt nyert! – A bölcsőhalált az álom okozza! – Hőmérő a napszemüvegben! – A volt bankvezér villája kétszázmilát érhet. – Oroszlánszart kennek a sínekre Japánban, hogy elijesszék a talpfák közt legelő szarvasbikákat!

■

MELÓS Nekem nincs komoly hifi az autóm. A mai világban egy üres zacskóért képesek feltörni a kocsit, nemhogy profi felszerelésért.

FITOS Ne mondd!

MELÓS Biztosításom sincs.

FITOS Ne mondd!

MELÓS Hatvan az alapom, arra jött régen a túlóra. Kilenc az ótépé, marad ötvenegy, tisztán. A kaja egy húszas, napi ezres marad cigire meg sörre. Hétközben nem iszom, csak tejet, de az se olcsóbb. Ruhát ritkán veszlek.

FITOS Ne mondd! És miből élsz akkor?

MELÓS Nem tudom.

FITOS A Kos az, aki beéri kevéssel.

■

CSÖCSBOMBÁZÓ Feladod?

KESE (*megszívja az orrát*) Ikarusz.

CSÖCSBOMBÁZÓ Rosz. Ika-rosz.

KESE Ne mondd, hát én dolgozom benne!

CSÖCSBOMBÁZÓ Ikarosz egy szárnyas pasas volt a görögöknél, de elolvadt a szárnya.

KESE Mi vagy te, lexikon?

CSÖCSBOMBÁZÓ Keresztretjvény, szivi. Itt függőleges, itt meg vízszintes.

■

KAMIONOS (*ismeretlen nővel*) Krisztosz. Dimulasz Krisztosz. Nem ismered?

■

FITOS (*Kesére*) Az a te barátod?

MELÓS Tetszik neked?

FITOS Neked meg a kicsi.

MELÓS Milyen kicsi?

FITOS Te Ikrek vagy, ő meg Kos. Nem jön össze...

■

KISCSAJ (*táncol valakivel*) Vegyéél nekem szpidet!

■

KESE Albert Einstein.

CSÖCSBOMBÁZÓ Az keresztnév az Albert.

KESE Akkor Albert Györgyi.

CSÖCSBOMBÁZÓ Igléziász.

KESE Szőnyi.

CSÖCSBOMBÁZÓ Milyen Szőnyi?

KESE Imre.

CSÖCSBOMBÁZÓ Az ki?

KESE Két éve, hogy ő a polgármester.

Éltáncolnak

■

SANYIKA Jövök még, dumálunk.

HOSSZÚCOMB (*nem hallja jól*) Mit mondasz?

SANYIKA Bocs, de muszáj mennem. (*Otthagya, megy a keverőhöz*)

■

HOSSZÚCOMB Hol a frászban voltál? Már mindenütt kerestelek.

ÉRZELMES (*jön a büfé felől, ital van nála, nagyon feldobott*) Kint voltam, vele!

HOSSZÚCOMB Te nem vagy normális! Azzal a langalétával? Az erdőben?

ÉRZELMES Nem langaléta, csak magas.

HOSSZÚCOMB Nem másztak bogarak a seggedbe?

ÉRZELMES Nincsenek bogarak. Süt a hold, felszállt a kód...

HOSSZÚCOMB Nem az időjárást kérdem.

ÉRZELMES Tudod, mekkora fák vannak? Nem éred át őket, hiába tárod ki a karod. Olyan romantikus.

HOSSZÚCOMB És ha összeszedsz egy petefészkek-gyulladását?
ÉRZELMES Irigyelsz? Valld be, hogy irigyelsz!
HOSSZÚCOMB Dehogy irigyellek. Féltetek, te marha.
ÉRZELMES És te? Neked összejött valami?
HOSSZÚCOMB Össze.
ÉRZELMES Azzal a nyizgével?
HOSSZÚCOMB A disz-dzsokével.

SANYIKA (*begördül, sisakban*) Óráikat adják az országatyák és a képviselő hölgyek! A Bumeráng gyűjtést rendezett az éhező gyerekek javára. Több képviselő rendkívül értékes karóráját adta át a műsorvezetőnek. A fél országház lecsatol. Lejárt az órátok! (*Felkeveri ugyanazt a számot*)

ÉRZELMES Ti is kint voltatok?
HOSSZÚCOMB Én nem baszok erdőben. A végén hazaviszem.
ÉRZELMES Az nem jó! Nekünk kell a szoba! Ti kint lesztek a hallban.
HOSSZÚCOMB Nem alszom matracon. Nekem az ágyam kell.

CSÖCSBOMBÁZÓ Nikolzon, a színész.

KESE Nelzon.

CSÖCSBOMBÁZÓ Hol? Mikor?

KESE Mit mikor?

CSÖCSBOMBÁZÓ Trafalgárnál. Angol admirális.

KESE Dehogy admirális. Birkózó volt. Dupla Nelzon. Mutassam?

CSÖCSBOMBÁZÓ Fordítva forgatsz.

ÉRZELMES Figyelj, anya, ez most nekem komoly. Tök komoly, érted? Anyira édes! És megért engem. És nemcsak ért, de érez. Mintha kezdetől ismerném. És ő is engem, érted? Pont azt mondta, ami a bajom. Hogy bízni kell magamban. Ezt nem fogom elszúrni, mint a múltkor.

HOSSZÚCOMB Azt nem te szúrtad el. Simán átkúrt.

ÉRZELMES Csak mert hülye voltam. Folyton felhívtam, meg minden. De ezt nem ijesztem el. Nem hívom fel, csak ülök majd a telefon mellett, várom, hogy csengjen, és ha cseng, akkor nem veszem fel, csak negyedikre.

HOSSZÚCOMB Mindegy, a fürdőszoba is kell. Nem bírom, hogy aztán ne mosakodjak meg.

FITOS Szüzeknek áll a szerencse a héten. A Hold miatt, tudod? Benne áll a Szűzben.

MELÓS Az nem a Hold, amit érzel.

FITOS Ne mondd!

MELÓS Kulcs van a zsebemben.

HOSSZÚCOMB Adj egy kortyot.

Érzelmes ad neki

(*Beleiszik, fintorog*) Mi a szent szar ez?

ÉRZELMES Orgazmus. Ne idd meg! Hallod?

HOSSZÚCOMB (*megissza*) Ennél még a vibrátorom is jobb.

ÉRZELMES Ott jön. (*Íntegyet Langalétának, az nem veszi észre*) Hahó!

Feri! Itt vagytok! Erre!

Langaléta odajön

(*Langalétához simul*) Ő a Feri. Ez meg a barátságom.

LANGALÉTA Szia.

HOSSZÚCOMB Hallom, te vagy itt a főnyeremény.

ÉRZELMES (*feddően*) Kaja!

LANGALÉTA Bocs, ha valamit megzavartam.

ÉRZELMES Semmit nem zavartál meg!

HOSSZÚCOMB (*Érzelmesre*) Csak öt, ha jól veszem le.

ÉRZELMES Jaj, Kaja, ne csináld. Inkább táncoljatok egyet. (*Mindkettőjüknek*) Na! Az én kedvemért! Kaja! Csak ezt a számot!

LANGALÉTA Szabad?

HOSSZÚCOMB Felőlem...

Táncolni kezdenek. Érzelmes kedvtelve, büszkén nézi őket

LANGALÉTA Hallom, butikban dolgozol.

HOSSZÚCOMB Rólam beszélgettetek?

LANGALÉTA Ha kész az Europark, minden kis üzlet tönkre megy.

HOSSZÚCOMB (*fanyalog*) Mi vagy te, időjós?

LANGALÉTA Mindenhol így van. Nézd csak meg. Ahol megnyílik, ott a főutcán minden második bolt bezár. A többi csak vegetál. Aki nem jut be a parkba, annak annyi.

HOSSZÚCOMB De nagyon okos vagy!

LANGALÉTA Nem érz kérdése. Korrekt megfigyelés.

HOSSZÚCOMB Mi nem fogunk bezárni. Használt cucc mindig kell.

LANGALÉTA Már akinek. Attól függ, ki használta.

HOSSZÚCOMB Nagyon agyas. Ha az érdekel, kivel járt a Jutka, akkor kérdezd meg.

LANGALÉTA Miért? Járt valakivel?

HOSSZÚCOMB Egy erdőmérnökkel. Volt kocsija, lakása...

LANGALÉTA És te?

HOSSZÚCOMB Mindig felültetik meg átverik, amilyen egy lelkes. Az erdőmérnöknek még főzött is. Mosta a cuccait. Hétfévégén meg takarított, takarított nála.

LANGALÉTA Nekem bejárnóm van.

HOSSZÚCOMB Aha. El tudom képzelni.

LANGALÉTA Tényleg?

HOSSZÚCOMB Minden héten másikkal.

LANGALÉTA Nem, csak kéthetente. Amíg az igazit nem találom meg.

Táncolnak

KAMIONOS (*Érzelmeshez lép*) Helló, tündérke.

ÉRZELMES (*rámosolyog*) Foglalt vagytok!

KAMIONOS Én nem telefonálni akarok.

ÉRZELMES Tessék?

KAMIONOS Ismersz valami Dimulaszt? Dimulasz Krisztosz. Görög.

ÉRZELMES A barátnóm járt veled.

KAMIONOS Melyik?

ÉRZELMES Ő. De most ne zavarjad.

KESE Ó-val több nem kezdődik.

CSÖCSBOMBÁZÓ O' Neil, drámaíró, Orfeusz, Orwel, Offenbach, de hogy kibontakozhass: Onan.

KESE Hogyhogy Onan?

CSÖCSBOMBÁZÓ A rejszoló prófeta. (*Nevet*) Na jó: Onaszisz.

KESE Három életünk van?

CSÖCSBOMBÁZÓ Hét, mint a macskának.

KESE Akkor passz.

CSÖCSBOMBÁZÓ Sziszi. A királynő. Ferenc József csaja. Musical is volt, nem láttad?

KESE Nem járok színházba. Mind megjártassa magát a sok majom, én meg higgyem el, hogy Hamlet. A mozi sokkal jobb. A harcos, baszós, partraszállós filmek. Amikben jó kocsik, jó nők, nagy pofonok vannak. Meg üldözés. Azokat szeretem. Meg a kukoricát. Őt litert megesszek egy film alatt, pedig néha kettőt is megnézek.

CSÖCSBOMBÁZÓ Most lelkizünk, vagy játszol?
KESE Mi volt?
CSÖCSBOMBÁZÓ Sziszi.
KESE Akkor Indiana Jones.
CSÖCSBOMBÁZÓ Megint passzolsz?
KESE Azt háromszor is láttam. Még olvastam is *A Végzet templomában-t*.
CSÖCSBOMBÁZÓ Akkor is keresztnév.
KESE Mi, hogy Indiana? Akkor a Kaja Ibrahim.
SRÁC *(jön, elég merev, megáll mellettük)* Helló.
CSÖCSBOMBÁZÓ *(és Kese nem törődnek vele)* Az se jó.
KESE Miért nem?
SRÁC Hé, faszom, köszöntem!
KESE *(odabólint neki)* Helló. *(Odébb táncolna Csöcsivel)*
SRÁC *(utánuk lép)* Daszvidanyja!
KESE *(Csöcsbombázóhoz)* Akkor Idi Amin.
SRÁC Mondom, viszontlátásra!!
KESE Figyelj, öreg, aludd ki magadat, vagy mondj egy híres embert i-vel.
SRÁC Ne tegezz, bazd meg, mer megcsinállak a hátadon!
CSÖCSBOMBÁZÓ *(Sráchoz)* Nem vagy érdekes, öcsike. Kopy le.
SRÁC *(Csöcsihez)* Te még nem nyomultál velem.
KESE Nem is fog, öreg.
SRÁC Neked nem osztottam. *(Csöcsbombázóhoz)* Gyere, felpörgetlek.
KESE Kispajtás, dugulj el...
SRÁC *(üvölt)* Faszomat már, bazd meg! *(Lefejeji)*
CSÖCSBOMBÁZÓ *(réműlt)* Hülye vagy? *(Leguggol Keséhez)* Jól vagy?

Kese felül, megrázza a fejét, hunyorog, arca véres

SRÁC Majd mindjárt jobban lesz! *(Lendül, hogy megrúgja)*

Melós Henivel táncolt, futva jön, hátulról elkapja a Srácot

Mi a fasz?! *(Kapálódzik, nem tud szabadulni, Melós a nyakát fogja)* Megöllek, te köcsög!
HENI *(nekiesik Melósnak)* Ne bántsad, ne bántsad!
KESE *(feláll, Csöcsi támogatja, Melóshoz)* Vigyázz, kés van nála!

Srác elővette a kését. Melós ellöki magától

SRÁC *(visszafordul, késsel a kezében, vigyorog)* Tetkót akarsz, buzi? Tetkó kell vagy pírszing?
BODYGUARD *(jön, az ablaknyitó rúddal)* Add ide azt a szart, vagy meghalsz, kisgyerek.
SRÁC Hárman jöttök, bazd meg? Rúddal?! Akkor is leveszlek, ha tízen vagtok, bazd meg.
HENI Hagyjad, Géza, gyere, menjünk innen.
SRÁC *(ráüvölt)* Nem látod, hogy beszélgetek?!
BODYGUARD Otthon, öcsi, anyáddal.
SRÁC Ne vedd a szádra az anyámat, bazd meg, mer...
BODYGUARD Még alulról se, gyerek.
SRÁC *(sápad)* Mi?! Te szemét geci nepper...
BODYGUARD *(felemeli az ujját, nagyon komoly)* Ennyi. És most nagyon gyorsan húzz el.
SRÁC *(hátrál, Melóshoz és Keséhez)* Megvárlak titeket! Ma nem mentek haza élve, ratyi szemétládák. *(Bodyguardhoz)* És te se, erős ember.
HENI Jól van, Géza, nyugodjál már le...
SRÁC Ne érz hozzám, picsa!
HENI Géza, én vagyok az...
SRÁC *(Henihöz)* Azér mondom! *(Férfiaknak)* Én sose felejték! *(El)*

Heni utánamegy

BODYGUARD Jöhetsz, Sanyesz!

SANYIKA *(bedzsesszel)* A hivatalnokok sokszor munkájukból kifolyólag is kénytelenek ellátogatni a pornóoldalakra – védte meg kollégáját a

cseh igazságügyi minisztérium szóvivője, Vladimir Voracsek, akinek munkatársai százharminchét alkalommal kattintottak pornóoldalra augusztus első két hetében – jelentette a Mladá Fronta Dnes prágai lap! – Éljen! *(És feldübörögget egy új számot)* Szexi szex!

Numeró nyolcas

KAMIONOS *(Hosszúcombhoz és Langalétához lép)* Helló, gyerekek, bocs...
LANGALÉTA Nincs lekerés, ez nem táncoskola.
KAMIONOS *(Hosszúcombhoz)* A barátőd azt mondta, te jártál Krisztossal.
HOSSZÚCOMB Na és.
KAMIONOS Dumálnom kéne vele.
HOSSZÚCOMB Éjfél előtt sose jön le ilyen helyekre.
KAMIONOS Az már nekem kurvára sok. Már régen úton kéne lennem.
LANGALÉTA Táncolnánk, nem zavar?
KAMIONOS Nem tudod a számát?
HOSSZÚCOMB Kitöröltem. Mindig kitörölöm a régi pasikat.
KAMIONOS Nem tudod fejből?
HOSSZÚCOMB A Krisztát keresd meg. Utánam ő kavart vele.
KAMIONOS Melyik az a Kriszta?
HOSSZÚCOMB Lila blúzban van.
KAMIONOS Melyik lila?
LANGALÉTA Amelyik megy a sárgádhoz. *(Eltáncol Hosszúcombmal)*

MELÓS Kösz, hogy segítettél.
BODYGUARD *(nézelődik, figyel)* Én nem segítek, testvér, az a dolgom, hogy rend legyen.
MELÓS Fizetést kapsz érte?
BODYGUARD Tulaj vagyok, apa. Ketten béreljük a pincét a Sanyival.
MELÓS Csak mer ha tényleg bezár az Ikarusz, nekem is kell majd valami... Neked vizgád van ebből? Csak mer olvastam, hogy van ilyen tanfolyam, hogy biztonsági őr.
BODYGUARD Van.
MELÓS És mi kell oda, érettségi? Én szakmunkás vagyok. Van papírom róla.
BODYGUARD Meg erkölcsi kell. Hogy büntetlen vagy.
MELÓS Egyszer részegen belebicikliztem egy kirakatba. Két éve. Gondolod, hogy attól még megadják?
BODYGUARD Egy hónap.
MELÓS Az szar. Két hét múlva indul a tanfolyam. Gondoltam, elvégzem esténként. Vagy a kazánfűtőt.
BODYGUARD Inkább azt, öreg. A biztonsági neked úgyse menne. Ahhoz érzék kell. Hogy kiszürd a sok mocskot, mielőtt még beindulna.
MELÓS És kell, hogy valaki, mondjuk, százhús kiló legyen?
BODYGUARD Én csak száztíz vagyok, de két kilót nyomok fekve.
MELÓS Szóval kell?
BODYGUARD Nem árt, de kelleni nem kell. A Sanyika is volt biztonsági őr a közértben.
MELÓS Tényleg, nálunk is van már a telepi boltban. Majd őt is megkérdem.
BODYGUARD Ugyanazt fogja mondani, mint én. Ez már szabályozva lett a csatlakozás miatt. Európába csak az lehet őr, akinek vizsgája van. Különben bárki beállhatna, és akkor mi lenne?
MELÓS Mi?
BODYGUARD Anarchia.

HENI *(valahol a szélen Sráccal)* Menjünk haza, Géza.
SRÁC Előbb adj egy ezrest.
HENI Nincsen.
SRÁC Fasznak költöttem el.

HENI Mindet neked adtam.
 SRÁC Akkor szerezz, bazd meg.
 HENI Menjünk haza, Géza!
 SRÁC Szomjas vagyok, érted?
 HENI Ne igyál már többet.
 SRÁC Mi vagy te, vókmen?
 HENI Nagyon szépen kérek.
 SRÁC Szétszedem apróra a szemét köcsögöket. A májukat kiszedem, iszom a vérüket.
 HENI Aludnod kell.
 SRÁC Szájba rúglak, bazd meg, ha nem kussolsz!
 HENI Ha itt maradsz, megvernek.
 SRÁC Ezek, bazd meg, ezek? Szemét tetű bunkók.
 HENI Te kezdted velük, Géza, mindig te kezdted.
 SRÁC Igen? Akkor eredj, szopd le az egyiket.
 HENI Géza.
 SRÁC Vagy lopjál, bazd meg, mindegy, de hozz ki háromezret.
 HENI Apámnak van sőre. Majd otthon lopok neked.
 SRÁC Faszom a sörödbé. Benzinre kell.
 HENI Összevissza beszélsz.
 SRÁC Odakint megvárak. Ha szeretsz, hozol, bazd meg. (El)

Heni tanácstalanul áll, száját beharapja, pisilnie is kell

CSÖCSBOMBÁZÓ (jön kintről, Kesével) Nagyon fáj?
 KESE (megmosakodott, csupa víz) Már nem is érzem.
 CSÖCSBOMBÁZÓ Az inged még véres.
 KESE Gondold azt, hogy butik.
 CSÖCSBOMBÁZÓ Batik, nem, butik, batikolni.
 KESE Mindegy, semmi bajom.
 CSÖCSBOMBÁZÓ Folytatjuk akkor?
 KESE Inkább lépjünk le.
 CSÖCSBOMBÁZÓ Nyugi. Az ábécé még tele van betűvel.

Táncolni kezdenek

KESE (izzad) Mi van? Te jössz, i-vel.
 CSÖCSBOMBÁZÓ Ibben. Drámairó.
 KESE Már megint a színház.
 CSÖCSBOMBÁZÓ A Nórát írta. Láttam a Vígben, a Hegedűs Gézával.
 KESE Az ki? Vele jársz?
 CSÖCSBOMBÁZÓ Hülye. Nem járok senkivel. A Hegedűs Géza az egy színész. Játszott a Nóriában.
 KESE Akkor Nóra.
 CSÖCSBOMBÁZÓ Jó, elfogadom, de csak mert meg lettél ütve.
 KAMIONOS (odalép hozzájuk) Bocs, gyerekek, csak egy szóra. (Csöcsbombázóhoz) Kéne nekem a Dimulasz telefonszáma.
 CSÖCSBOMBÁZÓ Mondd meg annak a sötét állatnak, hogy ne próbálkozzon ilyen ócska trükkökkel, nem akarom látni soha többet.
 KAMIONOS Csak a száma kéne.
 CSÖCSBOMBÁZÓ Úgyse veszi fel a telefonját, ha azt a rohadt rulettgépet nyomogathatja.
 KAMIONOS Milyen rulettgépet?
 KESE Öreg, ez nem a tudakozó.
 KAMIONOS Muszáj megtalálnom.
 CSÖCSBOMBÁZÓ Akkor ne itt keresd. Menj a Nejlonba.
 KAMIONOS Milyen Nejlon? Nekem az Európa lett mondva. (Morog)
 Bazd meg ... (El)
 KESE Ki az a Dimulasz?
 CSÖCSBOMBÁZÓ Senki. Nem érdekes. Te jössz, a-val.
 KESE Arkhimédesz.
 CSÖCSBOMBÁZÓ Azt ne! Bármit, csak görögöt ne.

HENI (odamegy Kamionoshoz) Francia jó lesz?
 KAMIONOS Mi van?!
 HENI Kétezerért furulyázok neked.
 KAMIONOS Nem kell gyerekkoncert, pici, mert visznek a sitkóra. Így is szarba vagyok.
 HENI Tizenhét múltam, csak kis növésű vagyok.
 KAMIONOS Én meg nagy növésű. Úgyhogy menj haza szépen, és kérd meg apádat, hogy fenekeljen el.
 HENI Legalább egy ezrest adj.
 KAMIONOS Ismered Dimulaszt?
 HENI És ha?
 KAMIONOS Van itt valami haverja?
 HENI Ha megmutatom, adol?
 KAMIONOS Egy ötszázast kaphatsz.
 HENI De akkor nem szopok.
 KAMIONOS Nem érek én már rá ilyesmire. Melyik az?
 HENI (Bodyguardra) Az a dagadt.
 KAMIONOS Kösz, picur. (El)
 HENI És az öt kiló? Hülye geciláda...

LANGALÉTA Csiribiri, csiribiri, zabszalma, még melletted alszom ma.
 HOSSZÚCOMB Fal mellett, Ferike. Kint a hallban. Én meg bent.
 Majd hallgatlak titeket, kagylóban a tenger...
 LANGALÉTA Saját lakásom van.
 HOSSZÚCOMB Nekem meg barátnőm. Mintha ismernéd, nem? Vele kezdted, vele is fejezd be.

HENI (Jánoshoz lép) Figyelj, adjál már egy ezrest.
 JÁNOS Minek?
 HENI Én is adtam neked szendvicset.
 JÁNOS Mindig ez van. Engem mindig kiszúrtok. Az aluljáróban is meg az utcán... De hát adhatsz e mindenik szűkölködőnek?
 HENI Akkor egy ötszázast...
 JÁNOS Ha szomjas vagy, kimegyek veled a büfébe, és...
 HENI Nem vagyok szomjas.
 JÁNOS Akkor mire kell? Cigare?
 HENI Megadom holnap. Megmondod, hol lakol, és elviszem neked.
 Esküszök. Van otthon pénzem a porcelánmalacban.
 JÁNOS Akkor menj haza érte. Ha akarod, elkísérlek, és útközben elmagyarázom neked, hogy miként lesz, ha jön a világ vége. Nem a házak pusztulnak el, nem az épített dolgok...

Heni otthagyni

BODYGUARD Mi van, szódás, még mindig itt tipródol?
 KAMIONOS Mért nem mondtad, hogy te vagy a Dimulasz haverja?
 BODYGUARD Miért? Kérdezted?
 KAMIONOS Mondtam, hogy a szódás vagyok, bazd meg!
 BODYGUARD Na és?
 KAMIONOS Hívd fel a Dimulaszt, és mondd meg, hogy a trófeák itt rohadnak már több mint két órája..
 BODYGUARD Milyen trófeák?
 KAMIONOS Ne szopassatok, mer rátok küldöm az ukránokat, és akkor nincs üzlet.
 BODYGUARD Az előbb még valami Gagarint kerestél, öreg, meg kurvákat.

KAMIONOS Lőszer is van. Vadászfegyverbe...
BODYGUARD Nekem nincs fegyverem, apám, nekem nem kell fegyver, akárkit lenyomok, ezzel a kezemmel.
KAMIONOS Ha nem veszitek át, én kiszórom az egészet a faszba.
BODYGUARD Nyugi, öreg. Sanyika! Kimentem!

■

ÉRZELMES *(jön, nevet)* Jól van, elég, Kaja, hagyjál nekem is belőle! *(Langalétához)* Nagyon kizsigerelt?
LANGALÉTA *(udvarias)* Megpróbálta.
ÉRZELMES A Kaja mindig ilyen, mondtam neked. Nehezen indul be, de akkor nem lehet leállítani...
HOSSZÚCOMB Jól van, édelegietek. Én húzok a Nejlomba.
ÉRZELMES Várjál! *(Langalétához)* Hoznál nekem kávé?
LANGALÉTA Persze. Hány cukorral kéred?
ÉRZELMES Héttel. És jó sok tejet bele.
LANGALÉTA *(el)*
ÉRZELMES Na? Milyen?
HOSSZÚCOMB *(vállat von)* Jó a dezodorja.
ÉRZELMES A de-zo-dor-ja?!
HOSSZÚCOMB Honnan tudjam? Nem én voltam vele.
ÉRZELMES Nem úgy. Tudod, hogy értem.
HOSSZÚCOMB Nekem nem kellene... Legfeljebb egy hétre.
ÉRZELMES Hülye, nagyon hülye!

Nevetnek, összpuszilóznak

Ugye, hogy klassz pasi?
HOSSZÚCOMB Azért vigyázz vele.
ÉRZELMES Most mondd meg, mekkora mákom van! Szinte el se hiszem. Pedig teljesen szőke. Anyám mindig azt mondta, ne kezdjek szőkével.
HOSSZÚCOMB Miért?
ÉRZELMES Tudod. Ez valahogy megmaradt benne. Az apját is a szőkék vitték el. De a Ricsárd Gerét azért ő is kedvelte.
HOSSZÚCOMB Ez nem a Ricsárd Gere.
ÉRZELMES *Távol Afrikában!* Most már emlékszem! Ezt olvastam utoljára, csak nem jutott eszembe.
HOSSZÚCOMB Jól van, anya, hűlj le, fogd vissza a véred.
ÉRZELMES Ez nem a vérem. Ez más. Ez sokkal mélyebb bennem. Ugye, nem húzol el?
HOSSZÚCOMB Majd visszanézek, mielőtt vége lesz. A Nejlon egykor zár, nem?
ÉRZELMES Na, Kaja, maradj még!
HOSSZÚCOMB Minek? Hogy gyertyát tartsak nektek?
ÉRZELMES Te is örülsz velem.
HOSSZÚCOMB *(sóhajt)* Tietek a nagyágy, mi megyünk a hallba.
ÉRZELMES Annyira szeretlek! Olyan rendes vagy!

Langaléta jön a kávéval

Mi ez?
LANGALÉTA Kávé. Hét cukorral, ahogyan kérted.
ÉRZELMES Te drága. Csak dumálni akartam vele, azért küldtelek el.
Bocsi. Nem haragszol?
HOSSZÚCOMB Majd én megiszom. Add ide.
LANGALÉTA *(átadja)* Nem lesz túl édes?
HOSSZÚCOMB Mint a vérem. *(El)*

SANYIKA Átverés a Guns and Roses őszi koncertje! A szuperbuli a Budaörsi reptéren lenne, ám egy internetes portál szerint kész átverés az egész. A híres banda nem jön Budaörsre, aki jegyet vett, baszhatja. De titeket nem vezetlek meg, amikor azt mondom, hogy itt, most, a vadonatúj Európa Diszkóban a Fegyverek és Rózsák nektek énekelnek!

Numeró kilenc

KISCSAJ Köszike, édes vagy. *(Bevesz valamit)*
JÁNOS Pedig nem szabadna. Hidd el nekem. Megárt.
KISCSAJ Te is bekapsz egyet?
JÁNOS Meg kéne tisztulnod.
KISCSAJ Múlt héten mesiztem. Három napot késett. Ha terhes leszek, anyám agyonver. De csütörtökön megjött, hála istennek.
JÁNOS Az eljövételnek fordított görög szó, a pa-sou-si'a jelenlétet jelent, vagyis azt, hogy ténylegesen jelen van. Amikor tehát látható a „jel”, az nem azt jelenti, hogy Krisztus hamarosan eljön, hanem azt, hogy már eljött, és jelen van.
KISCSAJ Ezt most nem értem. Én vettem be, mégis téged pörget?
JÁNOS Jézus nem csupán egy eseményt jelölt meg jelként az ő eljövételére és a világ végére vonatkozóan. Számos világeseményről és helyzetről adott leírást. Nemzet támad nemzet ellen, mondta, és ez így van.
KISCSAJ Te hiszel a g-foltban?
JÁNOS *(kizökken)* Az mi?
KISCSAJ A pasik háromnegyed része nem tud lerajzolni egy női nemi szervet. Az egyharmaduk még a csiklót se tudja.
JÁNOS Napjainkban a háború nagyobb méreteket öltött, mint bármikor azelőtt.
KISCSAJ Én a nunámról beszélek. Várj, iderajzolom neked. *(Tánc közben János mellén kaparászik)* Ez itt a nagyajak. Itt főtt van a csikló. Ez pont olyan nálunk, mint nálatok a fűtyi. Ha begerjedünk, föláll.
JÁNOS *(örült zavarban)* Nem kéne ezt.
KISCSAJ Nyugi. Ez itt a kisajak. Itt pisilünk, kábé.
JÁNOS Ne csináld. Csiklandik.
KISCSAJ Ez a hüvelynyílás. A g-folt a hüvely belső oldalán található, kábé három-hat centire. Csupa ideg. Az segíti a nőt a belső orgánumban.
JÁNOS Járványok egyik hely után a másikon, írja Lukács. Százmilliók halnak meg szívbetegségben, rákban, AIDS-ben.
KISCSAJ Csak a homokosok.
JÁNOS Aki Isten akaratát cselekszi, megmarad örökké.
KISCSAJ Én nem akarok örökké élni. Nagyon szar lenne.
JÁNOS Nem lesz szar. Jó lesz. Isten letöröl minden könnyet, és halál nem lesz többé, sem gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom.
KISCSAJ Hú, ez most tényleg anyag. Most bezsong a vérem.
JÁNOS Látod, mondtam, hogy hinni kell. Egy fejfájás elleni tablettát adtam.

■

BODYGUARD *(jön egy szarvasagancsral)* Hé, Sanyika! Segíts!
SANYIKA Mi a szar ez?
BODYGUARD Dizájn. Tegyük fel a falra.
SANYIKA *(találnak egy szőget a falban, felrakják a szarvat)* Honnan újtottad?
BODYGUARD Mondd be nekik, hogy itt a csodaszarvas. Kihúzzuk tombolán. Vannak nálam jegyek. Öt kilóba nyomjuk.
SANYIKA Faszna kell a szarvas, Imi, ez nem jó az imidzsnek. Európa Diszkó, nem Hunor end Magor.
BODYGUARD Azzal te ne törődj, te csak nyomassad, testvérem. *(Mobiltelefon veszel)* Szia, tesókám, volna itt valami...

■

MELÓS *(táncol Henivel)* ...meg hogy veled nem kell beszélgetni.
HENI *(felpillant)* Akkor adsz?
MELÓS Minek?
HENI Viszek neki inni.
MELÓS Ivott már eleget.

HENI Meg fog fájni ott kint. Nincsen dzsekije se.
 MELÓS Majd szépen hazamegy. Ne törődj vele. Találsz te jobbat is,
 Henike.
 HENI Hol?
 MELÓS Bárhol. Itt. Akárhol.
 HENI Ha beszik, mindig ez a vége. Láttad, milyen sárga volt a szeme?
 MELÓS Nem a szemét néztem.
 HENI Megver, ha nem viszek.
 MELÓS Dehogy ver. Már régen hazament.
 HENI Nem ment haza. Itt van.
 MELÓS Nincs itt, nyugi. Lazíts.
 HENI Tedd ide a kezed. *(A nyakára teszi Melós tenyerét)* Kihagy, érzed?
 MELÓS Mi hagy ki?
 HENI Volt, hogy kint volt, én meg bent a házban, és mégis egyszerre
 vert neki is, nekem is. Tudja lassítani, gyorsítani, mint a fakírok, meg
 hogy kihagyjon neki. Minden ötödikre kihagy. Érzed?
 MELÓS Nem, Henike. Ezt te csak képzeled.
 HENI Amikor elalszik, egyszerre lélegzünk. Mint apuval, mikor kicsi
 voltam.

KESE Oké, feladom, te nyertél.
 CSÖCSBOMBÁZÓ Nem is volt rossz. *(Óráját nézi)* Több mint tizen-
 hét perc.
 KESE Az jó?
 CSÖCSBOMBÁZÓ A legtöbb pasi két percig se bírja.

Táncolnak

BODYGUARD Nesze, öreg.
 KAMIONOS Mi ez?
 BODYGUARD *(Kiscsajra)* Vidd oda neki. Öt perc múlva megtekerhe-
 ted. Az erdőbe vigyed. Mire végeztek, ki leszel pakolva.
 KAMIONOS Az így nem megy, öreg. Mi lesz a dohánnyal?
 BODYGUARD A Dimulasz hozza. Bent lesz a kocsiba. Nyugi.

LANGALÉTA A világ legmagasabb hullámvasútja Ohio államban talál-
 ható. A Cedar Point Park, a világ egyik legnagyobb vidámparkja ad
 otthont a Top Thrill Dragster nevű supercsodának. A közel száz-
 negyven méter magasságba szökellő és kétszáz kilométer per órával
 száguldó szerelvény egy gyorsulási versenyre épített autót szimbo-
 lizál. Bár még csak néhány hónapja üzemel a létesítmény, de máris a
 közönség nagy kedvence lett, és olykor két-három órányi várakozás-
 ba telik kipróbálása, de megéri.

ÉRZELMES *(szerelmesen)* Meg.
 LANGALÉTA A Dragster kivitelezésénél eltértek a megszokott sémák-
 tól. Nem felhúzzák az utasokat a csúcsra, hanem a kiindulási helyről
 fellövik őket.
 ÉRZELMES Fantasztikus lehet.
 LANGALÉTA A versenyautóra emlékeztető hullámvasút húsz másod-
 perc alatt száguld végig a sínpályán.
 ÉRZELMES De ugye nem csak egyszer?
 LANGALÉTA Persze hogy nem. Ahányszor csak felül rá az ember.
 Egyébként az idő amúgy is relatív.
 ÉRZELMES *(sóhaj)* És tágul a világegyetem.
 LANGALÉTA *(lopva Hosszúcombra pillant, úgy kérdezi)* Kimegyünk még
 egyszer?
 ÉRZELMES De vigyázol rám, ugye?

Kamionos kifelé kormányozza Kiscsajt

KISCSAJ Na, te ki vagy?
 KAMIONOS Majd meglátod, csak gyere.
 KISCSAJ Hova viszel?
 KAMIONOS Sétálunk, sétálunk, egy kis dombon lecsücsülünk, csüccs.
 KISCSAJ Ez jó. Ez sztori.
 KAMIONOS De még milyen sztori! *(Kivezeti, közben köszönetet int Bo-
 dyguardnak)*

*Hosszúcomb látta, hogy Langaléta és Érzelmes kiment, cigarettát keres a re-
 tiküljében*

FITOS *(odalép hozzá, cigivel kínálja)* Nesze.
 HOSSZÚCOMB Én hosszabbat szívok.
 FITOS Szívunk mi itt, anyám, mindketten rendesen.
 HOSSZÚCOMB Kopj le. Nem kavarok nőkkel.
 FITOS Én se, nyugi. Csak látok a szememmel.
 HOSSZÚCOMB Ne mondd. És mit látsz?
 FITOS Vedd el nyugodtan, nem mérgezett.

Hosszúcomb elvesz egy szál cigit, vár a tűzre

(Öngyújtót ad) Csináld magadnak, anya, mert leég a heftid.
 HOSSZÚCOMB A tiedet meg feltölti az eső.
 FITOS Mit csináljunk? Ez van.
 HOSSZÚCOMB *(rágyújt)* Szóval mit látsz?
 FITOS Az aurátokat. A tied épp akkora, mint a colingeré. Ő is Bak, meg
 te is. A két Bak nagyon megy együtt. Perspektivikusan is tuningolják
 egymást.
 HOSSZÚCOMB Én soha nem nyúloom le a barátnőmet.
 FITOS Harc az élet, anya. Nézz csak fel az égre. A csillagok is harcolnak.
 HOSSZÚCOMB Lila szöveg, picim.
 FITOS Azt a Kesét szúrtam ki, de elmarta a Csöcsi. Szörnyű, hogy me-
 gint a tejszarnok a divat.
 HOSSZÚCOMB Na és.
 FITOS Dumálhatnál a diszkópatkánnyal, hogy tegyen fel három lassú
 számot. Aztán kapcsold le a Csöcsit.
 HOSSZÚCOMB Nem vagyok vasutas.
 FITOS Csak két percre vidd el, a Kesét én intézem.
 HOSSZÚCOMB Az egy hülye bunkó. Én már táncoltam vele.
 FITOS Ne mondd! Én bírom a bunkókat.
 HOSSZÚCOMB Akkor intézd el magadnak.
 FITOS Milyen egy tetű vagy. Tudd meg, hogy a Rákok nagyon rákúr-
 nak ma.

Hosszúcomb táncolni kezd egy ismeretlen taggal

Mert a Rák mind gyáva. Folyton csak hátrálnak! Az élet meg elmegy.
 Mint a vonat! Érted? *(Ez már magánszám, szinte hisztérikus kitörés)* Az
 intersziti meg se áll itt! Ez egy látomás csak! Úgy tűnik! Mintha
 lenne! De nincs! Ti mind nem vagytok! A fenébe... Merre van a klo-
 yó? Vigyázz innen... *(Kicsörtet)*

SANYIKA *(jön, nyomatja)* Felgyújtja magát a csődbe ment asszony,
 mert csalódott a hazai igazságszolgáltatásban. A nőt kismemizte egy
 rendkívül csúnya ember, akibe mégis beleszeretett. A per négy éve hú-
 zódik, azóta az asszony hajléktalan. Aki nem akar így járni, ne hig-
 ygen senkinek! Vegyetek tombolajegyeket! A főnyeremény az a csoda-
 szarvas! Kiló a tombolajegy! Tomboljatok, srácok, aztán fizessetek!
 Éljen Európa!

Numeró tíz

SANYIKA *(leveti sisakját, Bodyguardhoz megy)* Mit gondolsz, melyik a szponzor?

BODYGUARD *(telefonál, közben Sanyikának)* Faszom tudja. Látod, mennyien vannak! *(Telefonba)* Persze hogy mindet.

SANYIKA De itt van? Mer ha csak úgy privátba nyomom ezt a szöveget...

BODYGUARD Tök jó vagy, Sanyika. Ha lejárnál gyúrni, még el is vennék.

SANYIKA Nem vagyok unalmas?

BODYGUARD *(int neki, hogy nem; telefonba)* Tök kezdő a csávó. Ne foszatosk, csak siessetek. A kulcsért majd kimegyek.

SANYIKA Nem könnyű egyetlen kurva újságból összeollózni ezt.

BODYGUARD *(elteszi a telefont)* Ez mind ugyanonnan van?

SANYIKA Ja. A Blikkből.

BODYGUARD Na, bazd meg, kimondtad.

SANYIKA Hát ez a lényeg. Erre fizet majd a szponzor.

BODYGUARD Persze. Már ha itt van.

SANYIKA Tudd már ki, hogy melyik.

BODYGUARD Csaj vagy pasas?

SANYIKA Nem tudom. Nem mondta.

BODYGUARD A hangjából csak tudod.

SANYIKA Nem tudom. Amikor beszélünk, félig le volt merülve a kurva telefonom.

BODYGUARD Oké, dzsaver. Te csak nyomjad. Majd kifigyelem. *(El)*

■

ÉRZELMES *(Langalétával ölelkezve jönnek, egy ital van náluk, két szívószállal)* Ugye vigyáztál rám?

LANGALÉTA Persze.

ÉRZELMES Mer ha nem, akkor zsidó gyereked lesz.

LANGALÉTA Nem baj.

ÉRZELMES Én zsidó vagyok.

LANGALÉTA Tudom, édes.

ÉRZELMES Itt nem szeretik a zsidókat.

LANGALÉTA Mert húgyagyúak.

ÉRZELMES Ne beszélj csúnyán. Nem áll jól neked.

LANGALÉTA Jól van, édes.

ÉRZELMES Soha többet. Ez nagyon fontos. A kultúra.

LANGALÉTA Persze.

ÉRZELMES Ígérd meg.

LANGALÉTA Ígérem.

ÉRZELMES Csak olyankor mondhatod csúnya szavakat bele a fülembe, ha kérem.

LANGALÉTA Jól van.

ÉRZELMES Most is súgij egyet!

Langaléta súg

Egészen kirázott a hideg. Most megint tudnék. De csak veled.

LANGALÉTA Én is csak veled. De most nem.

ÉRZELMES Persze. Most jöttünk be. De majd kimegyünk még egyszer? Előszörre nem volt ám valami jó. Nem baj, hogy megmondtam?

LANGALÉTA Nekem jó volt.

ÉRZELMES Nekem is, de nem annyira, mint most. De mindig egyre jobb lesz. Hamar megtanulom, hogy mi a jó neked.

LANGALÉTA Inkább majd otthon. Nálad vagy nálam. Olyan megalázó ott kint... Meg már hideg is van. Megfázik a puncid.

ÉRZELMES Te olyan gyengéd vagy. Olyan figyelmes.

LANGALÉTA *(az italtra)* Vigyázz, ki ne lötyköld!

ÉRZELMES És művelt is vagy. Ugye?

LANGALÉTA Mondtam, hogy egyetlenre járok, csak halasztottam.

ÉRZELMES Én meg gyógyszerésznek. De csak levelezőn végzem, nem baj? Ugye, nem szégyellsz azért, édes?

LANGALÉTA *(egyre kínosabban érzi magát, mintha valaki figyelné őket, pedig csak Hosszúcomb forog feléjük tánc közben)* Miért szégyellnék?

ÉRZELMES És humorod is van. Azt is szeretem benned. A humorodat.

LANGALÉTA Jól van. Várj meg itt szépen. *(Nekitámasztja a falnak)*

ÉRZELMES Hova mész?

LANGALÉTA Mindjárt jövök, csak fizetek, aztán hazaviszlek.

ÉRZELMES MÉR TE FIZETSZ?

LANGALÉTA Ez a férfi dolga.

ÉRZELMES Ne alázz meg ezzel. Van nekem pénzem. Tessék. Vidd a táskámat.

LANGALÉTA Dehogy viszem.

ÉRZELMES *(odaadja a táskáját)* Benne van! Egy kis pénztárcában. Szív alakú. Nem nevensz ki érte?

LANGALÉTA Mért nevetnék?

ÉRZELMES Ha akarod, ott is olyan leszek. Szív alakú. És akkor mindig ott leszel majd nekem, a szívem közepében.

LANGALÉTA Ott leszek, édes, csak el ne mozdulj innen.

ÉRZELMES Ne félj, drága. Itt várlak, ötezer éve!

LANGALÉTA Jövök! *(El)*

Érzelmes énekelni, táncolni kezd, gyönyörű most

HOSSZÚCOMB Bocs, egy pillanatra. *(Otthagya a táncosát, Érzelmeshez siet)* Mi van, anyám, be vagy baszva?

ÉRZELMES *(énekel)* Be, ki, le, fel, meg, el, át, rá, ide, oda, szét, össze, vissza!

HOSSZÚCOMB Figyelj, Juci, állj már le!

ÉRZELMES Mégis szép az élet! Imádom a kormányt, az összes szocialistákat meg az ellenzéket, mindent!

HOSSZÚCOMB Jól van, halkabban imádjad.

ÉRZELMES De az Orbán Viktort azt nem. Meg az arabokat. Őket nem szeretem. De te nem vagy arab! Te a barátnőm vagy.

HOSSZÚCOMB Elszakadt a szoknyád.

ÉRZELMES Na és? Kit érdekel? Majd veszek nálad újat a butikban.

Ugye teszel nekem félre? Ilyen félhosszú kell, mint ez, hogy kilátsszon a lábam. Az tetszett meg neki legelőször rajtam. Azt mondta, az a csontos térdem. Tényleg csontos? Mindenkinek csontos! De a tiéd nem. *(Bizalmas)* Mégse tetszel neki. Azt mondta. Bocs. *(Vihog)* Azt mondta, fapina vagy.

HOSSZÚCOMB Jól van.

ÉRZELMES Mindjárt hazamegyek veled. Hozzá! Tietek lehet az egész fürdőszoba meg a hall is, meg a franciaágy... *(Szaval)* „Az ostorom, csigám öröklő öcskös, / a bélyegkönyvet valami közömbös, / a kisszínházam a kicsi hugom, / vagy egy parasztfiúcska, mit tudom...” Ez Kosztolányi, tudtad?

HOSSZÚCOMB Gyere, megmosdatlak.

ÉRZELMES Nem érted, ugye? Hát megtaláltam! Ó az! Mint a hullámvasút a Cedar Park Pointban! Nem ám lassan húzza fel az embert, hanem egyből fellövi a csúcsra!

HOSSZÚCOMB Na jó. Hívok taxit neked. *(Mobilt vesz elő, nyomogatja)*

ÉRZELMES És mindenről lehet beszélgetni veled, előtte, utána, és tiszta a keze meg a körme, nézd meg a körmét, ha visszajön, meg a lábát, hát akkora lába van, mint egy medvének. Márpedig a nagylábúak mind jó emberek. Hagyd már azt a telefont, vagy az istent hívd fel, mondd meg neki, hogy nem félek tőle. *(Elveszi a telefont)* Halló? Jó-istenke?

HOSSZÚCOMB Mi a faszt ittál össze?

ÉRZELMES Koktélok fizetett nekem, két Orgazmust, egy Cuba Librét és egy... Azt már együtt ittuk, érted? Egyszerre!

HOSSZÚCOMB Gyere, meghánytatlak...

ÉRZELMES Tudja a kormány összeállítását meg az összes ellenzéki minisztereket, Molnár, Benedek, Fodor, Kásás, Madaras, Molnár...

HOSSZÚCOMB Te hülye, ez a pólócsapat...
 ÉRZELMES Mindegy, ezt te nem érted.
 HOSSZÚCOMB Nem hagyom, hogy elrontsd az életedet.
 ÉRZELMES Én rontom el? Te rontod el! Mindenkit örökké cikizel, neked semmi nem jó, nem tudsz örülni semminek, hiába ér nyakig a combod, egy hülye fapina vagy, én gyereket akarok és rendes életet, elegendem van a hülye diszkókból meg vibrátoromból, és szarok a szinglikre, érted, ilyen magasról leszarom őket...
 HOSSZÚCOMB Ne üvölsz, mindenki minket néz.
 ÉRZELMES Na és, hadd nézzenek, kaphatnak belőlem egy kibaszott nagy blikket, beláthatnak a torkomig, érted, mert szeretem, szeretem, szeretem!
 BODYGUARD Hurcoljuk ki szépen a kis hölgyet.
 ÉRZELMES Hozzám ne érj, arab! Feri! Hol vagy? Ne hagyj, hogy elvi-gyenek! *(Belekapaszkodik az egyik hangládába)*
 BODYGUARD Azt ott most elengedjük szépen...
 ÉRZELMES Feri!

Kicipelik

KESE *(jön, felhevült)* Helló, Jóska!
 MELÓS *(egyedül téblábol)* Mi van? Megvolt?
 KESE Kéne a kulcs!
 MELÓS Mindjár. *(Keresgél a zsebeiben, végül kihúzza egy kulcsot)*
 KESE Melyik a kisházé?
 MELÓS Azt nem adom. Vidd a nagyba.
 KESE Hülye vagy? Mégse fekehetünk az anyád ágyába.
 MELÓS MÉR nem?
 KESE Most mit szarozol, Jóska? Adjad a tiedet.
 MELÓS A kisház még nekem is kellhet. *(Leakasztja a karikáról egy kulcsot)*
 KESE Minek?
 MELÓS Talán hazaviszem a Henit. *(Kese vigyorára)* Nem úgy. Fél a fiújától. Folyton pisilnie kell.
 KESE Majd anyádhoz viszed. Ott van fürdőszoba.
 MELÓS Oda nem, ott szag van.
 KESE És akkor engem küldenél a bűzbe.
 MELÓS Nem bűz, csak az anyám. Az ő szaga. A szagát nem szeretem. Te meg úgyse érzed.
 KESE Jól van, add ide.
 MELÓS *(odaadja)* Vigyázzatok a porcelánokra, és ne gyújtatok vil-lanyt. A kiskapu nyitva van, csak be van reteszelve.
 KESE Valami pia van?
 MELÓS Hideg víz a csapban.
 KESE Akkor adj egy rugót. Veszek két bort az éjjelnappaliban. Az egyiket leteszem neked a kűszöbre.
 MELÓS Nincs több pénzem.
 KESE Jóska, ne bassz már ki velem.
 MELÓS Tényleg nincsen.
 KESE Elsején megadom.
 MELÓS És ha tényleg bezárják a gyárat?
 KESE Dehogyan zárják be.
 MELÓS Várjál. *(Keresi a pénzt)* Pedig ide tettem. *(Nem találja)*
 KESE Mondtam, hogy tarts tárcát. Hány éve mondom?
 MELÓS Háromezer volt még a farzsebemben...
 KESE Hagyjad. Iszunk vizet.
 MELÓS Nem értem... A dokira tettem félre. Tudod, anyámnak holnap a kórházba.
 KESE Reggel találkozunk. *(El)*

Melós kiforgatja a zsebeit

JÁNOS *(odalép hozzá)* Elveszett valamid?

MELÓS Semmi, nem érdekes.
 JÁNOS A Kiscsaj volt.
 MELÓS Egy fenét.
 JÁNOS Amíg táncoltatok. Láttam.
 MELÓS Most örülsz, vagy mi van?
 JÁNOS Ezek mind intő jelek. Ha akarod, elmagyarázom.
 MELÓS Menj te a picsába.
 JÁNOS A szavak is romlanak, ahogy az emberek.

JÁNOS *(megállítja a befelé igyekvő Bodyguardot)* Elnézést... csak vennék egy tombolajegyet.
 BODYGUARD *(megtorpan)* Mit?
 JÁNOS Te árulod, vagy nem?
 BODYGUARD Minek neked agancs?
 JÁNOS Kedvelem a finom dolgokat.
 BODYGUARD Öt kiló. *(Átad egy jegyet, elteszi a pénzt, közben)*
 JÁNOS Őszintén gratulálok nektek. Nagy ötlet ezekkel az idétlen hí-rekkel, nagyon kifejezi a kaószot, de szerintem még jobban továbbfej-leszthetnétek.
 BODYGUARD Te jöttél a Blikktől?
 JÁNOS A jövő héten ezt is bevehetnétek. *(Összehajtogatott papírlapokat vesz elő a nadrágzsebéből)*
 BODYGUARD Sanyika! Itt a szponzorod! Ezt vele beszéljed meg. *(Ott-hagyja Jánost, telefonál)* Kész vagyok, testvérem?
 SANYIKA *(jön, ragyog)* Helló! Már azt hittem, el se jössz. Hogy tetszik? Beszálltok?
 JÁNOS Én nagyon szívesen. Csak tágítani kéne. Van is nálam egy szöveg, ha megnézed...
 SANYIKA *(beleolvas)* „Imé, az ajtó előtt állok, és zörgetek, ha valaki meghallja az én szómat és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz, és vele vacsorálok, és ő velem.” *(Kicsit zavart)* Ez melyik számban van?
 JÁNOS Lehet ritmusra is. *(Mutatja, rappelve elég idétlen)* „Eljő a negye-dik angyal, és kitöltte az úr haragjának poharát a napra, és adatek annak, hogy az embereket tikassza tüzzel...”
 SANYIKA *(nem lelkes)* Te írtad?
 JÁNOS „És tikkadnak az emberek nagy hévséggel...”
 SANYIKA Várjál! *(Elveszi a papírt, beleolvas, dzsesszel)* „Mert ördögi lelkek azok, akik jeleket tesznek. Miért csodálkozol? Hét feje és tíz szarva van!” Te, öreg, ez túl posztmodern ide...
 JÁNOS Ez a génmanipulációra utal... ha kevered a Blikkel, akkor ért-hető lesz...
 SANYIKA „Aki igazságtalan, legyen igazságtalan ezután is, és aki fer-telmes, legyen fertelmes ezután is...” Na, ez nem rossz, ennek leg-alább ritmusa van... „Én vagyok az alfa és az omega, a kezdet és a vég, az első és utolsó...” Ezt viszont ki lehet húzni.
 JÁNOS Hogyha valaki ezekhez hozzátesz vagy elvesz, a megírt csapá-sokat veti Isten arra...
 SANYIKA Mi?!
 JÁNOS Kötelességünk ráirányítani a figyelmet a közelgő világvégére.
 SANYIKA Jaj, ne fárasz, faszom, érek én rá erre?! *(Othagyja)*
 JÁNOS *(utánamenne)* Ha kell, pénzzel is be tudok szállni, a közösség adna...
 BODYGUARD *(eltette a telefonját, hátulról jön, puhán, megfogja a vállát)* Nyugi, apa, hagyjad. Majd én ledumálom neked.
 JÁNOS Tényleg?
 BODYGUARD Majd nézz le egyik nap hozzám a terembe.
 JÁNOS Milyen terembe?
 BODYGUARD Hétfő, szerda, péntek. Az önkormányzat mellett. Ott gyúrok ottól.
 JÁNOS Mit?
 BODYGUARD Egész jó alakod lenne, ha kicsit rádolgoznál. Majd mu-tatok trükköket.

JÁNOS Úgy érted, hogy...

BODYGUARD *(bólint, jelentősen)* Úgy, testvér. Holnap is lent leszek...

SANYIKA Laszt gémm, srácok, utolsó vacsora, húzzatok bele, mert ennyi volt a móka mára, zárul Miki mókátára. Remélem, tetszett az új stílus, és bejött nektek a BLIKK, EURÓPA!

Utolsó numeró

ÉRZELMES *(jön, imbolyogva, feldúltan, sirva, Sanyika felé)* Mondd be, hogy hol vannak! Hallod?

Sanyika megy a hangládához, kezében a sisak

(Utána kanyarodik, nekimegy néhány táncolónak) Hozzad beszélek!

SANYIKA Vége a dalnak, szívi, nincs több numera.

ÉRZELMES Nem érted? Eltűnt a barátnőm és a szerelmem!

FITOS *(arra táncol egy taggal, fel van dobva)* Ne izgulj, csontj, ezek csak parajelenségek.

ÉRZELMES *(Sanyikához)* A mikrofonba. Mondd be!

SANYIKA Figyelj, ez nem a strand. Különben is szét van már szedve.

ÉRZELMES *(Sanyikához)* Lehet, hogy az a kis náci kapta el őket!

FITOS Ja. Vagy a szarsz vírus, és most gyógyulnak. *(Eltáncol)*

ÉRZELMES *(Sanyikához)* Valami nagy baj történetetett... Érzem. Én az ilyet mindig megérezem. Hol a biztonsági főnök?

SANYIKA Ez jó. Majd szólok neki. Jelentem az efbíjnak.

ÉRZELMES Ez nem vicc, te állat!

MELÓS *(jön a büfé felől, a szív alakú táskával)* A barátnőd küldi.

ÉRZELMES Hol találjátok?

MELÓS Azt mondta, menj a Nejlonba egyedül, ő már nem megy haza.

ÉRZELMES Hazudsz! *(Üti a táskával)* Baromállat!

MELÓS *(felemelt karral védekezik)* Én csak behoztam neked.

ÉRZELMES *(üti)* Nem igaz! Nem igaz! Ez nem lehetséges...

CSÖCSBOMBÁZÓ *(tánc közben Érzelmesre sajnálkozva)* Most mondd meg, milyen bulák vannak. Csak mert kicsi a melle...

KESE Ja. Érzékeny.

CSÖCSBOMBÁZÓ Nyafka.

KESE Akaratos.

CSÖCSBOMBÁZÓ Sótlan.

KESE Nemtörődöm.

CSÖCSBOMBÁZÓ *(nevet)* Én se!

Eltáncolnak

KAMIONOS *(jön, Kiscsajt támogatja)* Erre, gyere szépen...

KISCSAJ ...egy kis dombra lecsücsülünk, csüccs.

KAMIONOS Nem, most nem ülünk le. Most lépegetünk...

KISCSAJ Te ki vagy?

KAMIONOS Senki.

KISCSAJ Az jó. *(Lecsúszik a fal mellett)*

BODYGUARD *(odamegy)* Itt a kulcsod, öreg, a dohány bent lesz a hűtőben. Krisztosz üdvözlötet.

KAMIONOS Nem volt probléma?

BODYGUARD Mehetsz nyugodtan. De ne tépjél ezerrel, nehogy lemeszeljenek.

KAMIONOS Jól van. *(Elmenne)*

BODYGUARD Hé, apa! *(Kiscsajra)* A csomagod!

KAMIONOS Mit csináljak veled?

BODYGUARD Vidd el a piczába. Te basztad meg!

KAMIONOS Nem basztam meg. A fél erdőt összehányta, aztán összeesett. Tíz percig pofoztam.

BODYGUARD Itt akkor se hagyd, testvér, ez nem lerakat, mindjárt zárunk.

KAMIONOS Ti dolgotok.

BODYGUARD Faszom, bazd meg, semmi közünk bele. *(Próbálja talpra állítani a csajt)* Te meg állj fel, hallod? *(Pofozgatja)*

KISCSAJ *(kinyitja a szemét, ámul)* Ez most nem jó nekem.

BODYGUARD Ki nem szarja le. *(Jánoshoz)* Gyere, segíts, vigyük ki innen ezt a szemetet.

JÁNOS Azt nem lehet. Mégiscsak egy ember.

BODYGUARD Majd reggel összeszedik. Sok hülye kurvája, mit érdekel. *(Kiscsajhoz)* Nem hallod, állj már fel! *(Felállítja Kiscsajt)*

KISCSAJ Te ki vagy? *(Összecsuclik)*

Kamionos lelépne

BODYGUARD El ne merj tűnni!

KAMIONOS Mégis mit csináljak veled? Nekem családom van.

BODYGUARD Vidd haza anyuhoz, és fogadjad örökbe.

KAMIONOS Én hozzá se értem. Semmi közöm ehhez.

BODYGUARD Sanyika!

SANYIKA *(jön)* A zsiráf meg lelépett. Pedig azt mondta, megvár.

KISCSAJ Te ki vagy?

SANYIKA Mikdzseger.

KISCSAJ Nem hiszem. A Mick Jagger az anyukám kedvence.

SANYIKA Ezzel meg mi van?

BODYGUARD *(próbálja talpra állítani)* Bekómázott.

SANYI Hívni kell a jardot.

JÁNOS Meg a mentőket.

SANYIKA *(Bodyguardhoz)* Nálad van telefon.

BODYGUARD Azt nem lehet, Sanyesz, rögtön megbuktatnak.

SANYI Mi a fasznak árultál itt szpídet?!

BODYGUARD Tíz tableta, Sanyesz. Ki gondolta, hogy mindet ez szedi be.

SANYI Akkor mi a fasz legyen?

BODYGUARD Ez adta be neki, vigye csak ő el.

KAMIONOS De csak egyet adtam! Egyetlen szemet!

JÁNOS *(Kamionoshoz)* Vidd be egy kórházba.

KAMIONOS És mégis mit mondjak? Találtam?

JÁNOS Miért ne.

KAMIONOS Jól van, basszátok meg. Mindig ez van. Mindig ráfaragok a hülye kurvákra. *(Vállára emeli Kiscsajt)*

JÁNOS *(segít neki)* Én megmondtam neked.

KAMIONOS Te csak ne dumálj. Neked könnyű, köcsög.

BODYGUARD Ne köcsögözz, bazd meg, mert téged is úgy viszlek ki, ölben.

JÁNOS Fogd a lábát. Majd nyitom az ajtókat.

KISCSAJ *(ahogy viszik, a közönségre mered)* Ti kik vagytok?

CSÖCSBOMBÁZÓ *(utánuk néz, tánc közben)* Ha nekem lányom lesz, soha nem engedem ilyen tré helyekre.

KESE Én se.

CSÖCSBOMBÁZÓ Megkaptad a kulcsot?

KESE Igekötő, emmel.

FITOS Mindjárt vége, húzzunk bele, aztán tűnjünk el innen. Ugye, hazaviszel? Hallod? Hozzad beszélek, lakatos!

MELÓS Esztergályos vagyok.

FITOS Én meg fodrász, de nem teljesen mindegy?

MELÓS Csillagjegyem sincsen.

FITOS Na és? Éjjel után ki nem szarja le... Ez a nap már úgyse jó a Szűznek.

MELÓS Akkor meg minek?

FITOS Hogy legyen valami. Érted? Hogy valami legyen...

Lejár a lemez, néhányan fittyögnek, mások kifelé indulnak

BODYGUARD *(kifelé tereli a közönséget)* Vége van, apáim, lehet hazamenni...

FITOS Csak a Bretni Szpírszet. Azt tedd fel még egyszer!

BODYGUARD Kifelé, testvérek, báj-báj, csocsi, csövi, hamburger!

SANYIKA *(jön kintről)* A kurva büfés is lelépett a lével.

BODYGUARD Arról volt szó, hogy előre kéred.

SANYIKA Jó, de ott sírt, hogy majd csak utána...

BODYGUARD *(nevet)* Rábasztunk akkor az Európára.

SANYIKA Hívj egy taxit. A cuccot vissza kell vinni.

BODYGUARD Majd reggel. Tízre idejövünk. Oltsál le. Bezárok.

Mindketten kimennek, egyik az egyik bejáraton, másik a másikon. Sötét. Holdfény az ablakon. Ablaküveg törik

SRÁC Add be a kannát.

HENI Nem bírom el.

SRÁC Dehogynem.

HENI Nehéz.

SRÁC Jól van. Most mássz be.

HENI Minek csináljuk ezt?

SRÁC *(jön marmonkannával a büfé felől)* Ne rinyálj már annyit.

HENI *(jön ő is)* Megvágott az üveg.

SRÁC Sok hülye köcsög. Majd adok én nekik Európát, bazd meg!

(Leszaggatja a falról a papírbetűket) Lesz itt táncparkett! *(Csíkot sodor a betűkből, egymáshoz illeszti őket, a papírvonal a diszkópulthoz vezet)*

HENI Már nem akarok táncolni, fázok.

SRÁC Vedd le a pulóveredet.

HENI *(didereg)* Hideg van.

SRÁC Mindjárt meleged lesz.

HENI Nem akarom.

SRÁC Vedd már le!

HENI *(kibújik a pulóveréből, maga elé tartja)* Ugye, nem kicsi a mellem?

SRÁC *(elveszi a pulcsit)* Ki nem szarja le. *(Csíkokra tépi a pulóvert)*

HENI Mit csinálsz?

SRÁC Térképet. *(Folytatja a papírcsíkot a szövetdarabokkal)* Ez a Duna, bazd meg. Csak most benzinből lesz. *(Benzint locsol a csíkra, óvatos, már nem részeg)*

HENI Úgy fázom. Csókolj meg.

SRÁC Nyugi. Az is meglesz. Mondtam, hogy majd reggel. *(Kimegy jobbra, a pulthoz, hallani, ahogy önti a benzint)* Húzzál kifelé szépen.

HENI *(didereg)* Kint még hidegebb lesz.

SRÁC A faszba!

HENI Mi baj van?

SRÁC *(jön)* A gyújtóm. Kiesett, mikor bejöttünk.

HENI Tessék. *(Gyufát vesz elő, odanyújtja, remeg a keze)*

SRÁC Látod, csirke, nagy vagy. *(Elveszi a gyufát)* Ezér fölteszem neked a Bretniszpírszet. *(Kimegy jobbra, feldübörög a zene)*

Heni mintha álomban, lassan ringani kezd

(Jön, gyújtaná a gyufát, a láng nem lobban fel) Mi ez, lehúgyoztad? Ez mind nedves, bazd meg! *(Sorra eldobálja a gyufaszálakat, valami zúgás közeledik)* Mi a fasz ez?

És ekkor berobban a kamion a pincébe, dőlnek a falak, valami meggyullad, a kamion egyfolytában dudál, a Kamionos nyitott szemmel, mozdulatlanul, a kormányra dőlve...

KISCSAJ *(kikászalódik az anyósüléről, álmodik)* Ez sztori! Égek, apu, égek.

Lassú sötét, csak a kifelé haladó tűzcsík látszik, aztán már az se

Vége

A mű a Nemzeti Színház drámapályázatán második díjat nyert.

A társulat művészeti állományában a színészekén kívül csupán három nevet találunk: az igazgató-főrendező mellett Keresztes Attila művészeti igazgatóját és Visky András dramaturgét. A direktor, Tompa Gábor – ha hihetünk nyilatkozatainak (a kétkedés annak szól, hogy interjúi a nem éppen munkára inspiráló sajtóvita közepette születtek) – ma kevesebb örömét leli a színház kormányzásában, mint hosszú mandátuma kezdetén-közepén. Ebben a művészeti állományban nem látható formátumos rendező-direktor utánpótlás. A menedzser típusú igazgatás pedig éppoly idegen e nagy múltú színháztól, mint az itthoniak többségétől. A színháznak nincs erős gazdasági vezetése és menedzser-mentje (csupán főkönyvelője van), a működés további akadálya a főállású közönségszervező(k) hiánya, bár alkalmaz lelkes, rátermett fiatal irodalmi titkárokat (akik a marketinget és a PR-munkát is elvégzik). Ezeket a hiányosságokat (hiszen bizonyára a státusok hiányoznak), a személyi infrastruktúra gyengeségein magyarországi ösztöndíjakkal is lehetne enyhíteni.

A kolozsvári előadások egyaránt jelen vannak a magyar és a román fesztiválokon, szakmai rendezvényeken. Valamelyik előadás, egy-egy színészi alakítás vagy rendezés évről évre kap román színházi szövetségi (UNITER-) jelölést. A 2002–2003-as évad legfontosabb jelölése a *Doktor Faustus* volt. A címszerepért Bogdán Zsolt, a *Faustus*-rendezésért pedig Mihai Măniuțiu el is nyerte a nagydíjat, ahogy egy évvel korábban a *Dybbuk*-ban nyújtott alakításáért Kézdi Imola is. Jelölést (bár díjat nem) kapott a *Pantagruel* és a *Jaques*, egymással versengve a legjobb előadás kategóriában. Ez az UNITER-díjeső, amelyhez Senkálzky Endre életműdíja járul, példátlan a román színházi életben. Itt nincs mód felsorolni a kolozsváriak valamennyi jelentős fesztiválmeghívását és vendégszereplését, de azt fontos megemlíteni, hogy a színház egyaránt jelen volt az idei román és magyar nemzeti fesztiválon (ez utóbbit 1996-ban járt).

Szólni kell azokról a díjakról is, amelyeket a színház előadásai, egyéni alakításai nem kaphattak meg. (Ismét a kritikusoknak üzenek.) A 2002–2003-as magyar színházkritikus-díjon a színház korszakos előadása, a *Doktor Faustus* öt kategóriában összesen tizenkilenc szavazatot kapott; Bogdán Zsolt *Faustus*-alakítására a magyar szakma hét szavazattal voksolt. Ezért a díjat nem sikerült odaitélni. Megjegyzem: Vlad Mugur kolozsvári rendezései sem kaptak soha kritikudíjat (igaz, némelyik előadását be sem mutatták Budapesten), ahogy ugyanezen a szavazáson a sepsiszentgyörgyi *A csoda* sem díjaztatott.

A színház teljes repertoárjából, tizenöt előadásából négy jelentőset emeltem ki. Hiszem, hogy az a színház, amely számtalan problémája ellenére ilyen fontos előadásokat képes létrehozni, ilyen erős társulatot mondhat a magáénak, a magyar színház élvonalához tartozik. A következő évadban többek közt rendez majd Kolozsváron Barabás Olga (saját krimiadaptációt); David Zinder a *Bakkhánsnőket*, Măniuțiu a *Woyzecket* viszi színre, Tompa egy Caragiale-darabban jelentkezik. Kolozsváron jövőre is érdemes lesz színházba járni.

ÉLET ÉS
IRODALOM
IRODALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

Szeretnénk Önt is olvasóink táborában üdvözölni, egy viszonylag szűk, ám rangos szellemi kör tagjai között. Szerzőink, akikkel a lap olvasása révén megismerkedhet, a kortárs irodalom, publicisztika és grafika élvonalbeli képviselői.

Pénteken keresse az újságárusoknál, vagy fizessen elő az **ÉS**-rel

Előfizetési díj egy évre: 11 300 Ft, fél évre: 6300 Ft, negyedévre: 3366 Ft

Megrendelem az **ÉS**-tpld.-ban
.....időtartamra.

Kérem, küldjenek részemre előfizetési csekket.

Név:.....

Cím:.....

A megrendelőszelvényt kitöltve küldje vissza címünkre: 1089 Budapest, Rezső tér 15. Tel.: 303-9211, Fax: 303-9241

Színültig
színház

PESTÉSI SÚGÓ

Havonta megjelenő színházi programmagazin
www.sugo.hu